

**PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**AUDITO ATASKAITA
APIE PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
2019 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO
IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIUS,
BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMĄ**

2020 m. liepos 10 d. Nr. A- 2

Pasvalys

Su audito ataskaita galima susipažinti
Pasvalio rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.pasvalys.lt

Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba – biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Kontrolės ir audito tarnyba teikdama pastebėjimus ir rekomendacijas siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą rajono bendruomenei, skatinti atskaitingumą, į rezultatus ir žmonių poreikius orientuotą valdymą, Savivaldybės turto, finansų valymo ir kontrolės sistemų pažangą.

Auditą atliko: Ilma Paliukėnaitė (grupės vadovė), Rima Juodokienė

Audito ataskaita pateikta: Pasvalio rajono savivaldybės tarybai, Pasvalio rajono savivaldybės Merui, Pasvalio rajono savivaldybės administracijai

Turinys

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA.....	5
IŽANGA	10
AUDITO REZULTATAI	12
1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	12
1.1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų ..	12
1.2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys reikšmingais atžvilgiais yra teisingas	16
2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR KITŲ PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ VERTINIMAS	17
3. LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS	20
3.1. Vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą administravimas tobulintinas	20
3.2. Savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomos mokestis nepervedamas į Savivaldybės biudžetą.....	22
3.3. Savivaldybės administracija perka teisines paslaugas	23
3.4. Įstaigų įsiskolinimai 2019 metais padidėjo	24
3.5. Rekomendacijos dėl personalo valdymo optimizavimo neįgyvendintos.....	25
3.6. Skiriant priemokas trūksta skaidrumo.....	26
3.7. Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas turi trūkumų.....	28
3.8. UAB „Pasvalio autobusų parkas“ valdysena tobulintina	29
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	31
PRIEDAI	35
1 priedas. Audito apimtys ir metodai	35
2 priedas. Viešojo sektoriaus subjektų, kuriuose buvo atliktos Savivaldybės BVAR ir KFAR pagrindinės audito procedūros, sąrašas	43
3 priedas. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai įstaigoms dėl audito rezultatų	44
4 priedas. Duomenys apie neužimtas pareigybes Pasvalio rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose 2019 metais.....	45

PAGRINDINIAI FAKTAI

86,3 mln. Eur

- tiek yra Savivaldybės turto

3,5 mln. Eur

- tiek yra Savivaldybės įsiskolinimų

32,2 mln. Eur

- tiek yra Savivaldybės biudžeto įplaukų

31,6 mln. Eur

- tiek yra Savivaldybės biudžeto išlaidų

10 metus sakome, kad finansinių ataskaitų duomenys iškraipyti

5 metus iš eilės sakėme, kad biudžeto ataskaitos neturi reikšmingų iškraipymų

5 metus iš eilės nustatome priemokų ir kitų išmokų mokėjimo pažeidimų

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vykdydami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹, Biudžeto sandaros įstatymą² ir Vietos savivaldos įstatymo³ reikalavimą prižiūrėti, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai bei teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, atlikome Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo auditą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴ ir Tarptautinius audito standartus⁵. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo pareiškiamos audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (35 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

SAIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINYS

1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų

2019 metais buvo patikslinti duomenys apie turta, tačiau dėl subjektų apskaitoje likusių neištaisytų ankstesnių auditų metu nustatytų iškraipymų, Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys dar neparodo teisingos Savivaldybei priklausančio turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų vertės: nebaigtas muziejinių vertybių įvertinimo procesas; audituoti subjektai ne visais atvejais pasirinko tinkamus apskaitos metodus, ne laiku registravo ūkines operacijas, neinventorizavo ar inventorizavo tik dalį turto ir įsipareigojimų, o inventorizuoti turto likučiai nesutapo su apskaitos duomenimis, neteisingai apskaitė turta, neteisingai ir (ar) nelaiku skaičiavo nusidėvėjimą, neteisingai skaičiavo nepanaudotas atostogų dienas, jų neinventorizavo, atitinkamai neteisingas sumas registravo apskaitoje ir pateikė ataskaitose, netinkamai grupavo pajamas ir sąnaudas, finansinių ataskaitų rinkinį sudarė ne pagal apskaitos registrų duomenis, darė kitas pavienes apskaitos klaidas. Pasvalio kultūros centro ir Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos finansinių ataskaitų rinkiniai neparodo tikros ir teisingos įstaigų finansinės būkės ir veiklos rezultatų (1.1 poskyris, 12 psl.).

¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.;

² Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 37 str. 3 d.;

³ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 straipsnio 1 dalis ir 9 dalies 10 punktas;

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais);

⁵ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>);

2. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys reikšmingais atžvilgiais yra teisingas

2019 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas.

(1.2 poskyris, 16 psl.).

SAIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR KITŲ PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ VERTINIMAS

3. Pagrindiniai Savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai

Savivaldybės 2019 metų biudžeto pajamų planas įvykdytas: surinkta 32,2 mln. Eur pajamų, padaryta 31,6 mln. Eur išlaidų. Didžiausią pajamų dalį sudarė mokesčiai (48,8 proc.), o išlaidų – darbo užmokestis ir valstybinio socialinio draudimo įmokos (54,4 proc.). Turtui ir investicijoms išleista 4,1 mln. Eur ir tai sudaro 12,9 proc. biudžeto išlaidų (2 skyrius, 17 psl.).

LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO TEISĖTUMO VERTINIMAS

4. Vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą administravimas tobulintinas

Savivaldybės vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą administravimą vykdo Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (toliau – PRATC). PRATC pateiktais duomenimis 2019 metais vietinės rinkliavos priskaičiuota 677,4 tūkst. Eur, sumokėta, įskaitant ankstesnių metų skolas – 655 tūkst. Eur, iš jų pervesta Savivaldybei – 626,0 tūkst. Eur. 2019 m. gruodžio 31 d. 3 785 vietinės rinkliavos mokėtojai buvo skolingi 239 tūkst. Eur. Per 2019 metus skola padidėjo 23 tūkst. Eur.

PRATC nepakankamą dėmesį skiria vietinės rinkliavos skolų išieškojimui, kadangi skolos sudaro daugiau kaip trečdalį per metus priskaičiuojamos vietinės rinkliavos. Iki 2019 metų PRATC jokių skolos išieškojimo priemonių netaikė ir skolų išieškojimo nevykdė. Už nesumokėtą arba pavėluotai sumokėtą vietinę rinkliavą Savivaldybės taryba nenustatė konkretaus delspinigių dydžio, todėl delspinigiai neskaičiuojami.

Vietinės rinkliavos administravimo sąnaudos kasmet didėja. Savivaldybės ir PRATC pasirašytoje Pasvalio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos administravimo sutartyje paslaugos kaina (kainodaros sistema) nenustatyta, todėl Savivaldybė negali nuolat kontroliuoti ir įtakoti vietinės rinkliavos administravimo sąnaudų pokyčių.

Savivaldybė 2019 metais daugiau kaip 50 proc. surinktos vietinės rinkliavos sumokėjo PRATC už atliekų tvarkymą, 14 procentų – už vietinės rinkliavos administravimą, išlaidos vežėjui sudarė 35 proc. visų išlaidų (3.1. poskyris, 20 psl.).

5. Savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomos mokestis nepervedamas į Savivaldybės biudžetą

Pasvalio rajono savivaldybės gyvenamąjį būstą patikėjimo teise valdo Savivaldybės administracija su seniūnijomis. Savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomos administratoriumi paskirtas UAB „Pasvalio butų ūkis“.

UAB „Pasvalio butų ūkis“ pateiktais duomenimis, 2019 metų pradžioje administravo 214, o metų pabaigoje – 217 Savivaldybės gyvenamųjų būstų.

Per 2019 metus apskaičiuota 26,4 tūkst. Eur būsto nuomos mokesčio. Nuomos mokestį UAB „Pasvalio butų ūkis“ apskaitė savo apskaitoje ir naudojo Savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka, bet nepavedė į Savivaldybės biudžetą kaip reikalauja teisės aktai.

2019 metų pradžioje 28 nuomininkai buvo skolingi 5,2 tūkst. Eur nuomos mokesčio, metų pabaigoje skolingi 36 nuomininkai 5,4 tūkst. Eur nuomos mokesčio. Už pavėluotą nuomos mokesčio

sumokėjimą UAB „Pasvalio butų ūkis“ nuomininkams įstatymų nustatytų delspinigių neskaičiuoja, o Savivaldybės taryba delspinigių dydžio nėra nustačiusi (3.2. poskyris, 22 psl.).

6. Savivaldybės administracija perka teisinės paslaugas

Savivaldybės administracija 2017 metais sudarė teisinių paslaugų sutartį, kurios objektas – konsultacijos įvairiais teisiniais klausimais, viešojo pirkimo dokumentų rengimas, pasiūlymų vertinimas, pagalba rengiant procesinius dokumentus teismui ir pan.

Už teisinės paslaugas Savivaldybės administracija per 2019 metus sumokėjo 4,1 tūkst. Eur (3.3 poskyris, 23 psl.)

7. Įstaigų įsiskolinimai 2019 metais padidėjo

Savivaldybės įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) 2019 m. gruodžio 31 d. – 803,9 tūkst. Eur, 2019 m. sausio 1 d. – 657,7 tūkst. Eur. Savivaldybės skola per 2019 metus padidėjo 146,2 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos įsiskolinimas UAB „Pasvalio autobusų parkas“ už nuostolingų vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutų kompensavimą per 2019 metus padidėjo beveik dvigubai – nuo 112,2 tūkst. Eur metų pradžioje iki 212,9 tūkst. Eur metų pabaigoje.

Per 2019 metus darbo užmokesčio įsiskolinimai padidėjo 81,8 tūkst. Eur, kurį nulėmė likęs darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įsiskolinimas Pasvalio priešgaisrinėje tarnyboje ir keturiose rajono mokyklose.

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje darbo užmokesčio įsiskolinimas 2019 metų gruodžio 31 d. buvo didžiausias – 32,3 tūkst. Eur, kuris 2020 metais augo ir 2020 m. gegužės 31 d. sudarė jau apie 48 tūkst. Eur (3.4. poskyris, 24 psl.).

8. Rekomendacijos dėl personalo valdymo optimizavimo neįgyvendintos

2018 metų Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, biudžeto ir turto naudojimo audito metu nustatėme, kad įstaigų pareigybių skaičius nepagrįstas realiu (faktiniu) poreikio skaičiavimu, nėra kriterijų, pagal kuriuos jos nustatytos, todėl kai kuriose įstaigose yra nuolat laisvų pareigybių. Kai kurių pareigybių funkcijos yra sezoninio pobūdžio, o kai kurios seniūnijų pareigybės (pavadinimai) nebūdingos jų vykdomai veiklai.

2019 metų pabaigoje iš patvirtintų 1 502,22 pareigybių buvo užimta 1 450,54 pareigybių, neužimta 51,68 pareigybė. Metų pradžioje iš patvirtintų 1 500,73 pareigybių, buvo neužimta 50,5 pareigybių. Per 2019 metus Savivaldybės tarybos patvirtintų etatų skaičius ir neužimtų pareigybių skaičius beveik nekito, kai kurios pareigybės laisvos ilgiau kaip metus.

Nepatvirtinti didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus nustatymo kriterijai ir tvarka, neperžiūrėtos funkcijos ir nenustatytos jų apimtys kiek konkrečiai funkcijai atlikti reikia žmogiškųjų ir kitų išteklių (3.5. poskyris, 25 psl.).

9. Skiriant priemokas trūksta skaidrumo

Atlikę audito procedūras nustatėme, kad šešiose įstaigose ir vienoje seniūnijoje nebuvo sukurtos pakankamos vidaus kontrolės sistemos, kuri užtikrintų kad priemokos būtų skiriamos pagrįstai ar teisėtai.

Nustatėme atvejų, kai įstaigos skyrė priemokas: už nuolatinio pobūdžio darbus; už papildomus darbus, kuriuos pagal pareigybės aprašymą atliko kitas tos įstaigos darbuotojas; už padidėjusį darbo krūvį ir (ar) papildomus darbus, tačiau nenurodė padidėjusio darbo krūvio priežasčių, aplinkybių ir apimčių, nesuformulavo papildomų darbų užduočių; ilgesniam, nei numato teisės aktai, laikotarpiui;

didesnes, nei leidžia teisės aktai; skirtingo dydžio už tokį patį darbą ir pan. Kai kurios įstaigos buvo nepakankamai aiškiai reglamentavusios priemonių skyrimo tvarką (3.6. poskyris, 26 psl.).

10. Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas turi trūkumų

Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos auditas parodė, kad Savivaldybėje nėra ilgalaikių nekilnojamojo turto (toliau – NT) valdymo gairių, Savivaldybės administracijos kiekvienais metais rengiamos Savivaldybei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos neinformatyvios, todėl jos nenaudojamos sprendimų priėmimui.

Ne visas turimas turtas reikalingas Savivaldybės funkcijoms atlikti. Dalis nenaudojamų pastatų yra apleisti, jų būklė prastėja, o išlaikymui patiriamos sąnaudos.

Tik apie 20 proc. Savivaldybės NT objektų patikėjimo teisės perdavimas įstaigoms įformintas teisės aktų nustatyta tvarka. Dar vis yra neapskaityto Savivaldybės NT. Nepakankamas dėmesys skiriamas Savivaldybės NT ir daiktinių teisių teisinei registracijai. Savivaldybės turtą išnuomojant ir perduodant panaudai ne visada laikomasi teisės aktų reikalavimų, neužtikrinama sutartinių įsipareigojimų laikymosi kontrolė.

Savivaldybėje neregamentuotas bešeimininkio turto pripažinimo procesas. Neužtikrinamas savivaldybės būsto ir jo priklausinių nuomos skaidrumas, nepakankamai sparčiai vyksta socialinio būsto plėtra.

Vertinant bendrą valstybinės žemės įteisinimo lygį po Savivaldybei priklausančiais NT objektais nustatyta, kad tik apie 33 proc. valstybinės žemės naudojimas įteisintas arba baigiamas įteisinti (3.7. poskyris, 28 psl.).

11. UAB „Pasvalio autobusų parkas“ valdysena tobulintina

Atliktas UAB „Pasvalio autobusų parkas“, kurio steigėja yra Savivaldybė, veiklos auditas parodė, kad šios įmonės finansinė padėtis nėra stabili, didžiąją pajamų dalį sudaro pajamos iš vidaus sandorių, vadyba audituotu laikotarpiu turėjo didelių trūkumų, o jos valdysena buvo neefektyvi (3.8. poskyris, 29 psl.).

Rekomendacijos

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (31 psl.)

1. Siekiant rinkliavų surinkimo efektyvumo, suplanuoti priemones užtikrinančias vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą išskolinimo dinamikos kontrolę (4-asis pagrindinis audito rezultatas).
2. Siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, nustatyti vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą administravimo kainodarą ir užtikrinti sąnaudų pokyčio stebėseną bei kontrolę (4-asis pagrindinis audito rezultatas).
3. Patikslinti Pasvalio rajono savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašą, numatant, kad:
 - lėšos už savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomą būtų apskaitomos Savivaldybės biudžete;
 - nuomininkams laiku nesumokėjus nuomos mokesčio būtų skaičiuojami nustatyto dydžio delspinigiai (5-asis pagrindinis audito rezultatas).
4. Numatyti papildomas kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad:
 - Savivaldybės skola nedidėtų.

- valstybės biudžeto lėšos, skirtos Savivaldybei deleguotų funkcijų vykdymui, būtų naudojamos efektyviai, neviršijant patvirtintų asignavimų (7-asis pagrindinis audito rezultatas).
5. Išanalizuoti Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos išsiskolinimų deleguotoms funkcijoms vykdyti susidarymo ir jų augimo priežastis, imtis priemonių skolų likvidavimui ir nuolat kontroliuoti, kad išlaidos neviršytų patvirtintų asignavimų (7-asis pagrindinis audito rezultatas).
 6. Siekiant mažinti įstaigų valdymo išlaidas, patvirtinti pareigybių skaičiaus nustatymo kriterijus ir periodiškai atlikti pareigybių skaičiaus pagrįstumo vertinimą įstaigose (8-asis pagrindinis audito rezultatas).
 7. Siekiant racionalaus, efektyvaus ir teisėto biudžeto lėšų panaudojimo, užtikrinti, kad darbuotojai atliktų jų pareigybių aprašymuose nustatytas tiesiogines funkcijas, neskiriant priemonių už šių funkcijų vykdymą kitiems darbuotojams (9-asis pagrindinis audito rezultatas).

Santraukoje pateiktos tik sisteminių sprendimų ar tobulintino reglamentavimo reikalaujančios rekomendacijos. Šio audito metu subjektams raštuose (3 priedas) teikėme pastebėjimus apie nustatytas klaidas ir veikos trūkumus, rekomendavome juos taisyti. Subjektai ėmėsi veiksmų, taisė apskaitos klaidas.

IŽANGA

Vadovaudamiesi teisės aktais atlikome 2019 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo auditą.

Savivaldybės tarybos kompetencija

Savivaldybės taryba tvirtina, o esant reikalui tikslina, Savivaldybės biudžetą, tvirtina Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius, priima sprendimus dėl disponavimo Savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu ir valstybės perduotu turtu, nustato šio Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką⁶.

Savivaldybės administracijos kompetencija

Savivaldybės administracija, remdamasi įstatymais, Seimo patvirtintais savivaldybių biudžetų finansiniais rodikliais, Vyriausybės patvirtintomis biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, valstybinės statistikos duomenimis, patvirtintais Savivaldybės strateginio planavimo dokumentais, taip pat Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų programomis ir jų sąmatų projektais, parengia Savivaldybės biudžeto projektą ir teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti⁷; organizuoja Savivaldybės biudžeto kasos operacijų vykdymą⁸; įstatymų nustatyta tvarka organizuoja Savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja Savivaldybės turto valdymą ir naudojimą⁹; rengia Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir ne vėliau kaip iki kitų metų gegužės 31 dienos Savivaldybės metinį konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį pateikia Kontrolės ir audito tarnybai¹⁰. Savivaldybės administracijos direktorius Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka administruoja Savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą ir atsako už Savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, administruoja Savivaldybės turta¹¹.

Konsoliduojami subjektai

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – Savivaldybės KFAR) – Savivaldybės biudžetinių įstaigų, Savivaldybės viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų ir Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkiniai, sujungti viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatyta tvarka ir teikiami kaip vienas viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys¹². Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS). Jų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS).

II lygio Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas konsolidavus III lygio viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) finansines ataskaitas. Visi 2019 m. konsolidavimo procese

⁶ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 15, 17, 26, 27 p.

⁷ Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 26 str. 1, 2 d., 35 str. 4 d.

⁸ Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 27 str. 4 d.

⁹ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 2 d. 3 p.

¹⁰ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 23 str. 5 d., 32 str. 3 d.

¹¹ Vietos savivaldos įstatymas 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 29 str. 8 d. 5 p.

¹² Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 31 d.

dalyvaujantys VSS nurodyti finansų ministro įsakymu patvirtintoje konsolidavimo schemoje. Vadovaujantis ja, į 2019 metų Savivaldybės KFAR įtrauktos 31 Savivaldybės kontroliuojamų VSS finansinės ataskaitos, iš jų 28 biudžetinės įstaigos, 2 viešosios sveikatos priežiūros įstaigos ir Savivaldybės išdas (1 pav.). Taip pat rinkinyje atvaizduotas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis 8 bendrovių kapitalas, iš jų: 4 kontroliuojamos uždarnosios akcinės bendrovės, kurios nėra priskiriamos prie VSS, 2 asocijuotieji subjektai ir 2 kiti subjektai.

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Savivaldybės administracija, remdamasi Savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais¹³. 2019 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš 40 asignavimų valdytojų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių (1 pav.).

1 pav. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai

Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės biudžeto paskirtis

Savivaldybės biudžetas – savarankiškas, Savivaldybės tarybos patvirtintas Savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams. Savivaldybių biudžetų lėšos gali būti naudojamos tik savivaldybių funkcijoms: savivaldybių tarybų ar jų vykdomųjų institucijų patvirtintiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti, biudžetinėms įstaigoms išlaikyti ir viešųjų paslaugų teikimui organizuoti. Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto arba valstybės piniginių fondų ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija¹⁴.

2019 m. metais Savivaldybės taryba patvirtino Savivaldybės biudžetą, kuriuo buvo patvirtintos 2019 metų Savivaldybės biudžeto pajamos ir asignavimai. Už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą atsako biudžeto asignavimų valdytojai¹⁵.

¹³ Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 35 str. 4 d.

¹⁴ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 50 str. 3 ir 7 d.

¹⁵ Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 7 str.

AUDITO REZULTATAI

Audito metu audituotiems subjektams pateikėme 21 raštą (3 priedas) su pastebėjimais, kurie turėjo įtakos 2019 m. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumui.

1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1.1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų

1. Nustatytų iškraipymų, kuriuos galėjome patikimai įvertinti (aiški klaida), sumos nėra reikšmingos ir kasmet mažėja. Galime išskirti šias pagrindines klaidų rūšis: neįgyvendinti ankstesniais metais nustatyti išraipymai, netinkamas pajamų ir sąnaudų grupavimas, neįsitikinama turto ir įsipareigojimų buvimu, finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto priedai sudaromi ne pagal apskaitos registrų duomenis, nesilaikoma patvirtintos apskaitos politikos, todėl ūkiniai įvykiai registruojami skirtingai.

Dalis duomenų apie Savivaldybės turtą vis dar nepatikimi

2. Stebime pažangą apskaitant Savivaldybės turtą, tačiau dalis duomenų apie jį yra vis dar nepatikimi. Savivaldybės KFAR, parengtas pagal galiojančius teisės aktus, dar neparodo teisingos Savivaldybei priklausančio turto vertės, nes subjektų apskaitoje nebuvo ištaisyti ankstesnių auditų metu nustatyti iškraipymai:

- 13 proc. kilnojamųjų kultūros vertybių apskaitoje vis dar užregistruota simboline vieno euro, o ne tikrąja verte.

Muziejinių vertybių įvertinimo procesas bus baigtas laiku – 2020 metais

Kaip ir ankstesniais metais, 2019 m. Savivaldybės KFAR kilnojamųjų kultūros vertybių likutis neparodo tikrosios šio turto vertės, nes **Pasvalio krašto muziejaus** apskaitoje 6,1 tūkst. vnt. muziejinių vertybių užregistruota ne tikrąja, o simboline vieno euro verte. Nuo 2015 m. pradėta taikyti kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo tikrąja verte metodika ir jau įvertinta 40,2 tūkst. vnt. (87 proc.) muziejinių vertybių. Kultūros vertybių vertinimas bus baigtas 2020 m. birželio mėn.

Dėl kultūros vertybių įvertinimo tikrąja verte apie 65.0 tūkst. Eur padidėtų Savivaldybės KFAR finansinės būklės ataskaitoje nurodytos ilgalaikio materialiojo turto ir grynojo turto sumos.

- Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos pripažįstamos pagrindinės veiklos pajamomis, t.y. sąnaudų grupavimas neatitinka teisės aktų reikalavimų¹⁶. Pajamos ir sąnaudos rodomos pagal veiklos pobūdį, t.y. pagrindinės veiklos, kitos veiklos, kad būtų aišku, iš kokių pajamų subjektas finansuoja savo vykdomą veiklą ir kokie atitinkamos veiklos rezultatai.

Pajamų ir sąnaudų pripažinimo ir grupavimo trūkumai

Atlikę audito procedūras, nustatėme, kad **Pasvalio sporto mokykla** atlieka su tiesiogine veikla nesuderintą, viešajam sektoriui nebūdingas maitinimo, transporto nuomos funkcijas. Už maitinimo paslaugas gautas pajamas pripažino pagrindinės veiklos kitomis pajamomis ir sąnaudomis (171,4 tūkst. Eur), o ne kitos veiklos pajamomis ir sąnaudomis.

¹⁶ 11-asis VSAFAS „Sąnaudos“;

Pasvalio kultūros centro ir Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos finansinių ataskaitų rinkiniai neparodo tikros ir teisingos finansinės būkės ir įstaigų veiklos rezultatų

3. Atlikę auditą atsisakėme pareikšti nuomones dėl Pasvalio kultūros centro 2016 metų ir Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinių. 2019 metais Pasvalio kultūros centre ir Saločių Antano Poškos pagrindinėje mokykloje atlikę audito procedūras reikšmingose srityse bei metinių finansinių ataskaitų vertinimą, nustatėme, kad įstaigose ankstesniais metais nustatyti pažeidimai ir neatitikimai nebuvo ištaisyti, o pažeidimai kartojasi: finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ne pagal apskaitos registro Didžioji knyga (toliau – DK) duomenis, apskaitoje registruotas ilgalaikis turtas neatitinkantis ilgalaikiam turtui keliamų reikalavimų, apskaitos registre DK neregistruotas nematerialusis turtas, neteisingai nustatytas nusidėvėjimo laikotarpis ir (ar) galutinio nusidėvėjimo datos, neteisingai skaičiuojamas nusidėvėjimas, nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti ankščiau nei turtas pradedamas eksploatuoti, neteisingai apskaičiuotos nepanaudotų atostogų dienos, atitinkamai neteisingai apskaitytos sukauptos mokėtinos atostoginių sąnaudų.

Neištaisyti ankstesniais metais nustatyti pažeidimai

Apskaita **Pasvalio kultūros centre** dalinai tvarkoma buhalterinės apskaitos programa, apskaitos duomenimis pasitikėti negalima, nes kai kuriose srityse apskaita vedama rankiniu būdu, nustatyti atskirų apskaitos registų tarpusavio duomenų neatitikimai. Įstaigos finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ne pagal apskaitos registro DK duomenis. Nustatyti finansinių ataskaitų ir apskaitos registro DK neatitikimai.

Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS 1 priedas „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ sudarytas ne pagal apskaitos registro DK duomenis, nes apskaitos registre DK nenurodyta turto įsigijimo savikaina laikotarpio pradžiai ir pabaigai, sukauptas nusidėvėjimas laikotarpio pradžiai ir pabaigai, nurodoma tik turto likutinė vertė. Apskaitos registro DK duomenys neatitinka su apskaitos registro „Ilgalaikio turto žiniaraštis“ ir 12-ojo VSAFAS priedo duomenims.

Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 13-ojo VSAFAS 1 priedas „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ sudarytas ne pagal apskaitos registro DK duomenis, nes apskaitos registre DK nenurodyta nematerialiojo turto įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas laikotarpio pradžiai, laikotarpio pabaigai, likutinė turto vertė, t.y. apskaitos registre DK nėra registruota nematerialiojo turto.

Pasvalio kultūros centro 2019 metų biudžeto vykdymo ataskaitos, finansinių ataskaitų rinkinio pinigų srautų ataskaitos ir 12-ojo VSAFAS priedo duomenimis įsigyta turto už 17 346 Eur, o pagal apskaitos registro „Ilgalaikio turto žiniaraštis“ duomenis, 2019 metais Pasvalio kultūros centras įsigijo ilgalaikio turto už 16 846 Eur.

Įstaigoje apskaitytas ilgalaikis materialusis turtas (2,3 tūkst. Eur įsigijimo verte), neatitinkantis ilgalaikiam materialiajam turtui keliamų reikalavimų, t.y. kai įsigijimo vertė neviršija 500 Eur, ar turtas neturintis materialios formos.

Pasvalio kultūros centro 2019 m. finansinių ataskaitų rinkinio 12-ojo VSAFAS priede nurodytos kito ilgalaikio materialiojo turto grupėje apskaitytos „Kitos vertybės“ už 4 726.59 Eur. Tačiau įstaigos apskaitos registre Didžioji knyga kito ilgalaikio materialiojo turto grupėje (12094 sąskaita), nėra subsąskaitos „Kitos vertybės“ (1209403 sąskaita), kaip numatyta pavyzdiniame VSS subjektų sąskaitų plane.

Kai kuriems ilgalaikio materialiojo turto vienetams nenustatyta galutinio nusidėvėjimo data, nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti ankščiau nei turtas pradedamas eksploatuoti, neteisingai skaičiuojamas nusidėvėjimas, todėl atskirais atvejais turtas nusidėvės ankščiau arba vėliau nei galutinė nusidėvėjimo data. Netinkama nusidėvėjimo sąnaudų skaičiavimo pradžia ir (ar) neteisingas nusidėvėjimo apskaičiavimas iškreipia finansinių ataskaitų duomenis. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 9 str. nurodyta, kad ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta, ir pateikiami tų ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose.

Vadovaujantis 11-ojo VSAFAS „Sąnaudos“ 4 p., sąnaudos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo padarytos. Dėl šių priežasčių negalime patvirtinti, finansinės būklės ataskaitos pagal 2019-12-31 duomenis ilgalaikio materialiojo turto straipsnio 1 978,8 tūkst. Eur, straipsnio finansavimo sumos 1 978,7 tūkst. Eur, veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2019- 12- 31 duomenis straipsniuose A.I. Finansavimo pajamos 58,1 tūkst. Eur ir B.II. „Nusidėvėjimo ir amortizacijos“ 58,1 tūkst. Eur nurodytos sumos yra teisingos.

Pasvalio kultūros centro 2019 m. finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ne pagal apskaitos registro DK duomenis, o apskaitos registro DK duomenys neteisingi:

- įstaigos nurodyti sąskaitų likučiai ar apyvartos negali egzistuoti tam tikrose sąskaitų debeto ar kredito pozicijose (pvz. 423, 424 sąskaitoje nurodytas debeto likutis ir kt.);
- 8 klasės sąnaudų sąskaitose (8705, 8706, 8707, 8708, 8710, 8712) neregistruotos sąnaudos, nors Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytos;
- sąskaitose neregistruoti privalomi duomenys (pvz. 1202201 *Negyvenamųjų pastatų įsigijimo savikaina* nurodoma ne įsigijimo savikaina, o likutinė vertė, 1202204 *Negyvenamųjų pastatų sukauptas nusidėvėjimas* nenurodomas sukauptas nusidėvėjimas, o tik per laikotarpį apskaičiuota nusidėvėjimo suma ir t.t.).
- Apskaitos registro DK sąskaitų duomenys neatitinka sumuojamų subsąskaitų duomenims (pvz. subsąskaitų (2411101, 2411102, 2411103, 2411105) likučių suma 5 613,59, o apskaitos registro DK sąskaitoje 2411 *Pinigai Lietuvos bankuose* nurodyta 3 110,69 Eur. Sąskaitoje 242 *Gryniesi pinigai* nurodyta 171,65 Eur, tačiau suminėje sąskaitoje 24 *Pinigai ir pinigų ekvivalentai* (241 ir 242 sąskaitų suma) likutis nenurodytas ir t.t.
- Apskaitos registre DK kai kurios sąskaitos kartojasi po kelis kartus, o jose apskaitomi duomenys neaiškūs (pvz. sąskaita 228 *Sukauptos gautinos sumos* 2019-12-31 kredito likutis 42 976,76 Eur ir sąskaita 228 *Sukauptos gautinos sumos* 2019-12-31 debeto likutis 29 418,99 Eur).
- Apskaitos registre DK nenurodytos visos privalomos sąskaitų plano sąskaitos, nėra juose privalomų apskaityti duomenų (pvz. sąskaita 42313 *Finansavimo sumos iš ES (gautos)* turi tik vieną sąskaitos subsąskaitą 4231302, nėra subsąskaitų 4231301, 4231303, 423104; sąskaita 42411 *Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto ilgalaikiam turtui įsigyti (gautos)* neturi subsąskaitų 4241101, 4241102, 4241103, 4241104, analogiškai ir sąskaita 42413 *Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto atsargoms įsigyti (gautos)* neturi subsąskaitų 4241301, 4241302, 4241303, 4241304 ir t.t.).

Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla 2019 m. finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ne pagal apskaitos registro DK duomenis:

- Nustatyti finansinių ataskaitų ir apskaitos registro DK ir bei Ilgalaikio turto sąrašo duomenų neatitikimai. Ilgalaikio turto nusidėvėjimo apskaičiavimo žiniaraščio duomenys nesutampa su apskaitos registru DK. Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS 1 priedas „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ sudarytas ne pagal apskaitos registro DK duomenis. DK nenurodyta materialiojo turto įsigijimo savikaina laikotarpio pradžiai ir pabaigai, sukauptas nusidėvėjimas laikotarpio pradžiai ir pabaigai, nurodoma tik turto likutinė vertė. DK duomenys neatitinka su apskaitos registro „Ilgalaikio turto žiniaraštis“ ir 12-ojo VSAFAS priedo duomenimis.
- Sąskaitose neregistruoti privalomi duomenys (pvz. 1202201 *Negyvenamųjų pastatų įsigijimo savikaina* nurodoma ne įsigijimo savikaina, o likutinė vertė, 1202204 *Negyvenamųjų pastatų sukauptas nusidėvėjimas* nenurodomas sukauptas nusidėvėjimas, o tik per laikotarpį apskaičiuota nusidėvėjimo suma ir t.t.).
- Finansinės būklės ataskaitos straipsnio „V. *Pinigai ir pinigų ekvivalentai*“ ir apskaitos registre DK sąskaitoje 2411 *Pinigai Lietuvos bankuose* nurodyta 465,77 Eur, neatitinka banko sąskaitų išrašų duomenų. Teikiamų paslaugų lėšų banko sąskaitos išrašo likutis 142,86 Eur ir pavedimų banko sąskaitos išrašo likutis 126,07 Eur, t.y. bendra pinigų suma bankuose - 268,93 Eur.
- Finansinės būklės ataskaitos straipsnio „III.5 *Sukauptos gautinos sumos*“ nurodyta 35 451,91 Eur, neatitinka su apskaitos registro DK sąskaitos „228 *Sukauptos gautinos sumos*“ duomenimis 32 532,55 Eur.
- Finansinės būklės ataskaitos straipsnio „D. *Finansavimo sumos*“ nurodytos sumos pagal šaltinius neatitinka apskaitos registro DK sąskaitų 423 *Finansavimo sumos iš ES*, 424 *Finansavimo sumos iš*

valstybės biudžeto, 425 Finansavimo sumos iš savivaldybės biudžeto duomenų, nustatytas 594,75 Eur neatitikimas.

- Finansinės būklės ataskaitos straipsnio „E.II.9. Tiekėjams mokėtinos sumos“ nurodyta 4 851,13 Eur, neatitinka apskaitos registro DK sąskaitos 691 Tiekėjams mokėtinos sumos duomenims 3 450,56 Eur.
- Finansinės būklės ataskaitos straipsnio „E.II.12. Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai“ nurodyta 941,38 Eur, o apskaitos registre DK duomenų nėra ir t.t.
- Įstaigoje neteisingai apskaičiuojamos nepanaudotos atostogų dienos darbuotojams, darbuotojams turintiems nepanaudotų atostogų dienų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodomos atostogų dienos su minuso ženklu, t.y. kad darbuotojas išnaudojo visas priklausančias atostogų dienas ir atostogavo už ateinančius laikotarpius ir atvirkščiai, nepanaudotos atostogų dienos nebuvo inventorizuotos. Atsižvelgiant į tai, negalime pasisakyti apie įstaigos finansinės būklės ataskaitos straipsnyje sukauptos mokėtinos sumos 28,2 tūkst. Eur teisingumą.

Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla po finansinių ataskaitų sudarymo ir patvirtinimo VSAKIS (po 2020 m. kovo 15 d.) atliko apskaitos registro DK koregavimus (2020 m. balandžio mėn. pabaigoje), pateikė koregavimus pagrindžiančius dokumentus, priderinant prie pateikto finansinių ataskaitų rinkinio – vienuolika nenumuotų buhalterinių pažymų, nenurodant tikslinimo priežasties, pasirašytus tik vyr. buhalterio.

Įstaigų apskaitos duomenys nepagrįsti inventorizacijos duomenimis

4. Nustatėme, kad Pasvalio rajono savivaldybės administracija, Pasvalio kultūros centras ir Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla neinventorizavo ar inventorizavo tik dalį turto ir įsipareigojimų. Vadovaudamiesi teisės aktais VSS apskaitos duomenis turi pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis¹⁷. Inventorizacija turi būti atlikta laiku, išsaugoti inventorizavimo duomenys, apskaitoje užregistruoti teisingi jos rezultatai, turto perteklius ir neišieškoti trūkumai.

Nustatyti trūkumai atliekant inventorizaciją

Pasvalio rajono savivaldybės administracijoje socialinių pašalpų ir kitų išmokų 438,4 tūkst. Eur suma neinventorizuota teisės aktų nustatyta tvarka¹⁸. Inventorizacijos tvarkos 45 punktas numato, kad subjektai, vadovaudamiesi protingumo ir racionalumo kriterijais (atsižvelgdami į sumų reikšmingumą, tikėtinos derinimo naudos ir sąnaudų santykį), gali nustatyti gautinų ir mokėtinų sumų derinimo tvarką. Savivaldybės administracijoje mokėtinų socialinių pašalpų ir kitų išmokų derinimo tvarka nenustatyta. **Pasvalio kultūros centras** neinventorizavo pinigų banko sąskaitose (2,4 tūkst. Eur); išankstinių apmokėjimų (8,4 tūkst. Eur); gautinų sumų už suteiktas paslaugas (0,3 tūkst. Eur); tiekėjams mokėtinų sumų (1,4 tūkst. Eur); mokėtinų sumų darbuotojams (7,0 tūkst. Eur); sukauptų atostoginių sąnaudų (40,2 tūkst. Eur) ir nepanaudotų atostogų dienų.

Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla taip pat neinventorizavo pinigų banko sąskaitose (0,5 tūkst. Eur); išankstinių apmokėjimų (2,5 tūkst. Eur); gautinų sumų už suteiktas paslaugas (1,0 tūkst. Eur); tiekėjams mokėtinų sumų (4,9 tūkst. Eur); mokėtinų sumų darbuotojams (2,4 tūkst. Eur); sukauptų atostoginių sąnaudų (28,2 tūkst. Eur) ir nepanaudotų atostogų dienų.

5. Nustatėme, kad audituojami subjektai neteisingai pripažino sąnaudas, sąnaudų grupavimas neatitinka teisės aktų reikalavimų¹⁹. Vadovaujantis VSAFAS²⁰, subjektų veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto rezultatus, t.y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per ataskaitinį laikotarpį.

Sąnaudų pripažinimo ir grupavimo trūkumai

Pasvalio rajono savivaldybės administracija veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos sąnaudų *Kitų paslaugų* straipsnyje apskaitė 523,0 tūkst. Eur. *Kitų paslaugų* sąnaudose apskaitė tik apie 10 proc. sąnaudų, kurios priskiriamos šiam straipniui, t.y. reklamos, vertimo, konsultavimo, turto

¹⁷ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 19 str. 9 p.

¹⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 (su visais aktualiais pakeitimais) patvirtintos Inventorizacijos tvarkos 48, 49 punktai.

¹⁹ 11-asis VSAFAS „Sąnaudos“;

²⁰ 3-asis VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 5, 11 p.;

vertinimo, teisinių paslaugų, kredito įstaigoms mokamų mokesčių, prenumeratos, turto draudimo ir kt. panašias sąnaudas. Apie 90 proc. sąnaudų turėjo būti apskaitytos *paprastojo remonto ir eksploataavimo, nuomos, sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina, transporto, komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudų* straipsniuose.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka veiklos rezultatų ataskaitoje dėl neteisingai atliktų buhalterinių įrašų, nurašius bibliotekos fondą padidino sunaudotų ir parduotų atsargų savikainos sąnaudas (14,5 tūkst. Eur), o sumažino nurašytų sumų ir nuvertėjimo sąnaudas 14,5 tūkst. Eur.

Finansinės ataskaitos ir aiškinamojo rašto priedai sudaryti ne pagal sąskaitų duomenis

- Vadovaujantis LR Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsnio nuostatomis, finansinės ataskaitos sudaromos pagal sąskaitų duomenis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Savivaldybės biudžetinėse įstaigose kasmet nustatome atvejų, kai finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitos ir (ar) aiškinamojo rašto priedai sudaromi ne pagal sąskaitų duomenis, t.y. ataskaitų duomenys neatitinka apskaitos registrų duomenų.

Finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų ir apskaitos registrų duomenų neatitikimai

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji bibliotekos veiklos rezultatų ataskaitos duomenys neatitinka apskaitos registro DK duomenų, pvz. apskaitos registre DK 8706 sąskaitoje transporto sąnaudos nurodyta 2 552,85 Eur, o veiklos rezultatų ataskaitoje – 6 961,35 Eur; veiklos rezultatų ataskaitos paprastojo remonto ir eksploatacijos sąnaudos nurodyta 200 Eur, o apskaitos registre – sąnaudos nenurodytos.

Pasvalio karšto muziejaus 12 VSAFAS 2 priedo 6 eil. ilgalaikio turto įsigijimo savikaina nesutampa su DK duomenimis. Įstaiga, muziejaus vertybių apskaitai naudoja buhalterinę sąskaitą 1207101. Įvertinus muziejines vertybes tikrąja verte, jų vertės padidėjimas/sumažėjimas fiksuojamas ne 1207102, o toje pačioje 1207101 sąskaitoje. Todėl 12-ojo VSAFAS duomenų palyginti su apskaitos registro Didžioji knyga duomenimis negalima. 12-ojo VSAFAS priedas sudarytas ne pagal apskaitos registro Didžioji knyga duomenis.

- Audito metu nustatėme, kad Socialinių paslaugų centras nesilaikė 2019 m. patvirtintos²¹ bendros apskaitos politikos, į sąnaudas, nepajamuojuojant 2 klasės sąskaitose, nurašė 22,5 tūkst. Eur atsargų vertę.

1.2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys reikšmingais atžvilgiais yra teisingas

- Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą²² Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje, sudarytame taikant pinigų principą²³, pateikiami Savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys. Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenimis 2019 m. Savivaldybės biudžeto įplaukos sudarė 30,9 mln. Eur, o įskaitant skolintas lėšas ir nepanaudotus 2019 metų pradžios lėšų likučius – 32,2 mln. Eur. Išlaidos – 31,6 mln. Eur. 2019 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas.

²¹ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2019 m. rugpjūčio 12 įsakymu Nr. DV-443 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės apskaitos politikos ir Pasvalio rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų patvirtinimo“

²² 2 str. 17 d. ir 22 str. 4 d.

²³ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr. X-1212, 3 str. 3 d.

2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR KITŲ PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ VERTINIMAS

Pagrindiniai Savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai

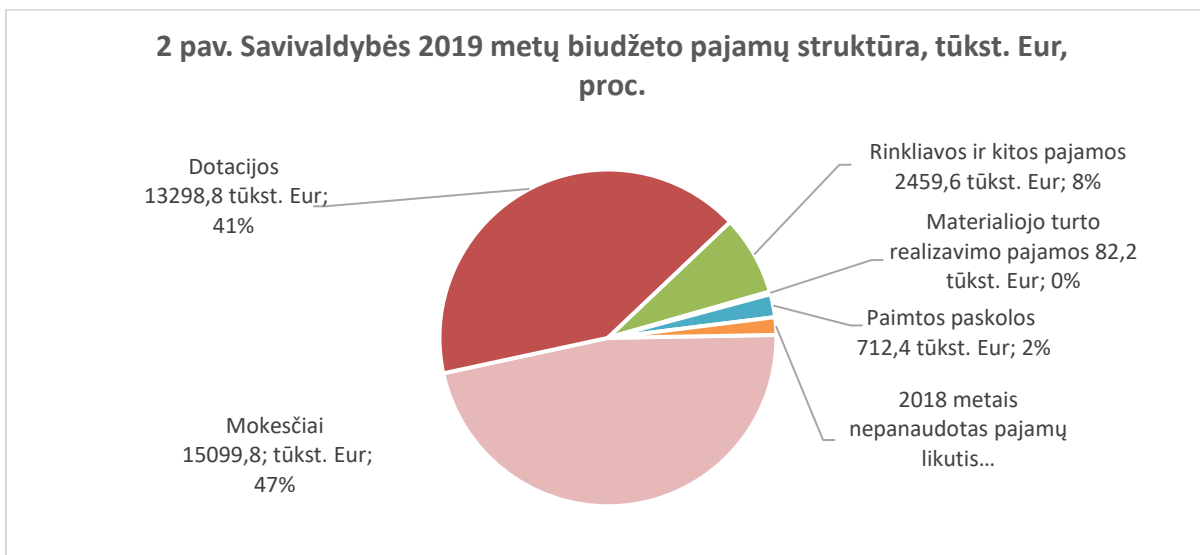
9. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos patvirtintas (su patikslinimais) 2019 metų savivaldybės biudžetas:
- 32 292,7 tūkst. Eur, (įskaitant 713,0 tūkst. Eur – planuojamas skolintis lėšas ir 543,6 tūkst. Eur – metų pradžios lėšų likutį);
 - 32 292,7 tūkst. Eur asignavimų.
- Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto įvykdymas:
- į Savivaldybės biudžetą gauta 32 196,4 tūkst. Eur pajamų;
 - panaudota 31 550,0 tūkst. Eur asignavimų;
 - 2019 metų pabaigoje nepanaudotų lėšų likutis – 646,4 tūkst. Eur.
- Savivaldybės įsipareigojimai 2019 metų pabaigoje:
- bendra skola – 3 490,2 tūkst. Eur;
 - Savivaldybės biudžetinių įstaigų įsiskolinimai – 803,9 tūkst. Eur, iš jų 239,3 tūkst. Eur pradelstos mokėtinos sumos, t. y. neapmokėtos ilgiau kaip 45 dienos.
- Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų biudžetas patvirtintas laikantis Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimų.*

Savivaldybės biudžeto pajamos

10. Savivaldybės taryba patvirtino²⁴ Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų biudžetą – 27 100,1 tūkst. Eur pajamų, įskaitant metų pradžios biudžeto likutį 543,6 tūkst. Eur ir planuojamą Savivaldybės biudžeto skolinimosi galimybę – 718,9 tūkst. Eur. Savivaldybės tarybos sprendimais²⁵ biudžetas buvo tikslintas keturis kartus ir padidintas 5 192,6 tūkst. Eur. Patikslintas 2019 metų Savivaldybės biudžeto pajamų planas sudarė 32 292,7 tūkst. Eur (įskaitant 713,0 tūkst. Eur – planuojamas skolintis lėšas ir 543,6 tūkst. Eur – metų pradžios lėšų likutį).
- 2019 metais į Savivaldybės biudžetą gauta 32 196,4 tūkst. Eur pajamų (įskaitant 712,4 tūkst. Eur paskolų ir 543,6 tūkst. Eur metų pradžios lėšų likutį), planas įvykdytas 99,7 proc., gauta 96,3 tūkst. Eur pajamų mažiau, negu planuota. 2019 metus lyginant su 2018 metais, Savivaldybės biudžeto pajamos padidėjo 3 673,9 tūkst. Eur, t. y. 12,9 proc.
- 2019 metais didžiausią pajamų dalį sudarė mokesčiai – 15 099,8 tūkst. Eur (48,8 proc.). Lyginant su 2018 metais, pajamos iš mokesčių padidėjo 864,7 tūkst. Eur (6 proc.). Padidėjimą lėmė gyventojų pajamų mokesčio padidėjimas 735,8 tūkst. Eur ir turto mokesčių padidėjimas 128 tūkst. Eur dėl padidėjusių žemės mokesčio ir nekilnojamojo turto mokesčių pajamų.
- 2019 metai į Savivaldybės biudžetą gauta 13 298,8 tūkst. Eur dotacijų, jos biudžeto pajamose sudarė 42,9 proc., lyginant su 2018 metais padidėjo 2 174,3 tūkst. Eur (19,5 proc.).
- Rinkliavų ir kitų pajamų 2019 metais gauta 2 459,6 tūkst. Eur, tai sudarė 8 proc. nuo visų biudžeto pajamų, o lyginant su 2018 metais, padidėjo 306,8 tūkst. Eur, t.y.14,2 proc.
- Materialiojo turto realizavimo pajamų 2019 metais gauta 82,2 tūkst. Eur, lyginant su 2018 metais šios pajamos padidėjo beveik 5 kartus, nes pajamų už pastatų ir statinių pardavimą 2019 metais gauta 47,6 tūkst. Eur, o 2018 m. – tik 4,4 tūkst. Eur; už žemės pardavimą 2019 metais gauta 19,8 tūkst. Eur, o 2018 metais – 5,6 tūkst. Eur.

²⁴ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 20 d. sprendimas Nr. T1-19.

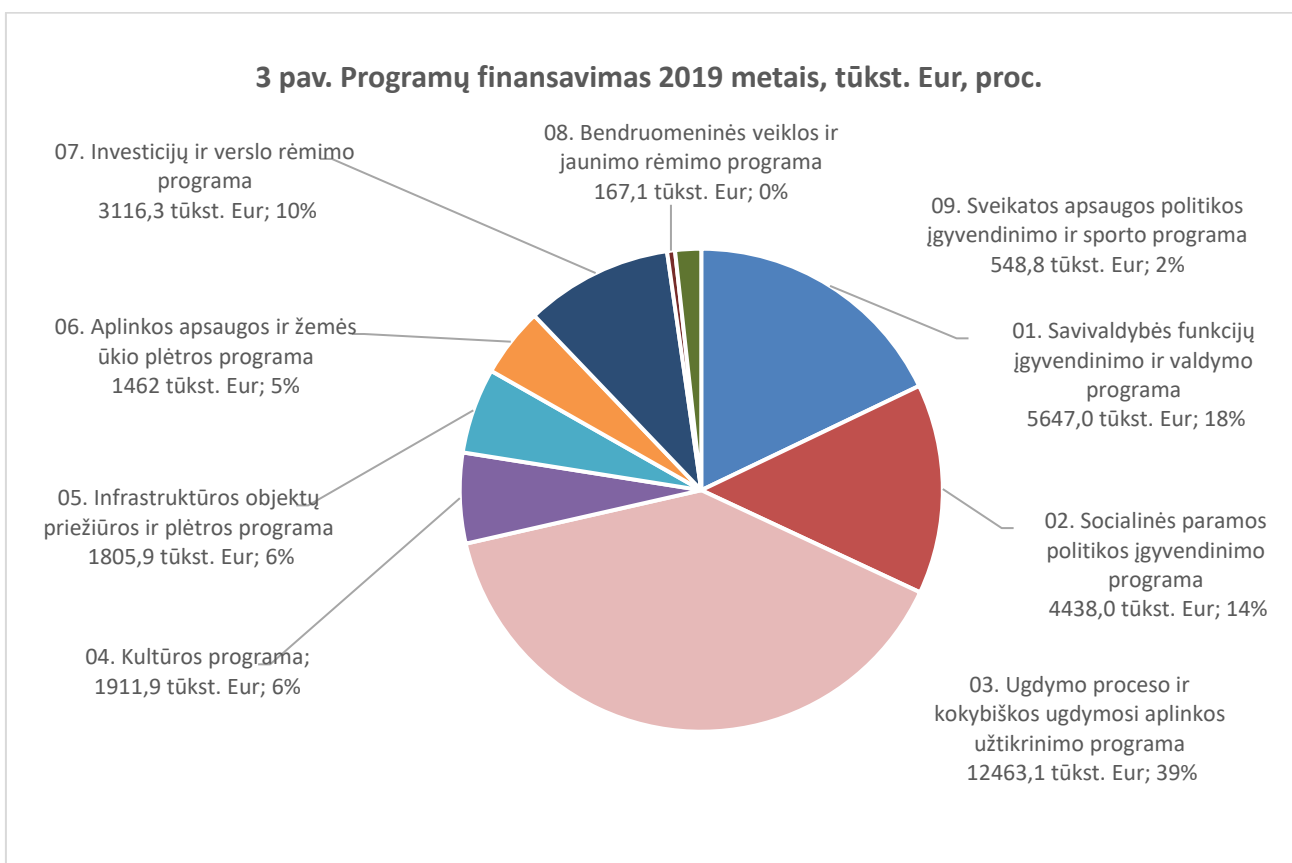
²⁵ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. T1-141; rugsėjo 25 d. Nr. T1-179; lapkričio 27 d. Nr. T1-225; gruodžio 18 d. Nr. T1-253.

Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) pateiktus duomenis.

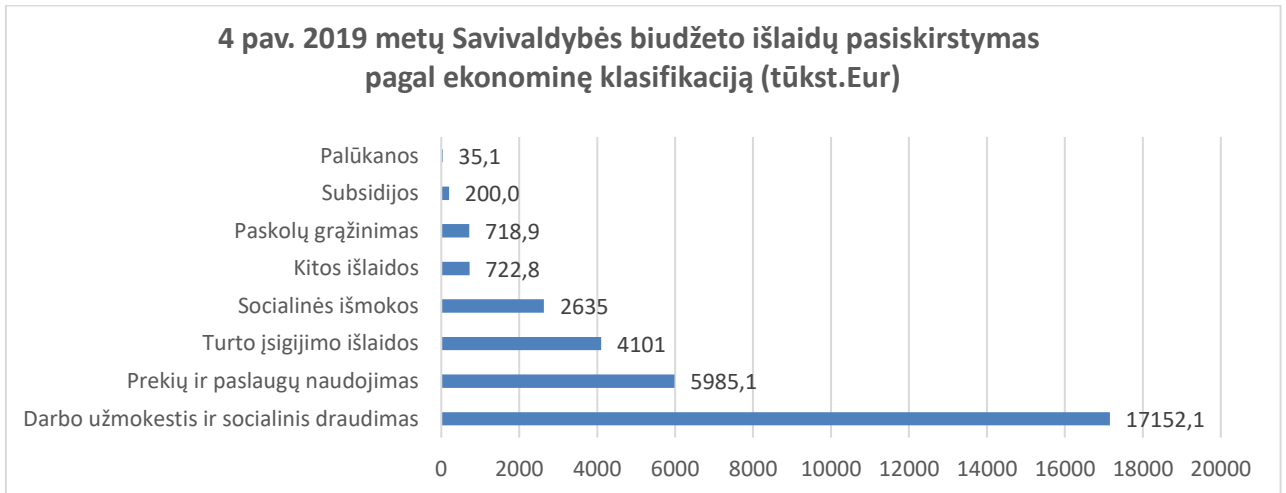
Savivaldybės biudžeto išlaidos

11. Savivaldybės 2019 metų biudžeto patikslintas išlaidų planas – 32 292,7 tūkst. Eur paskirstyta 40 asignavimų valdytojams vykdomai veiklai finansuoti, iš jų 4,0 tūkst. Eur – UAB „Pasvalio knygos“ nuostoliams dengti; 718,9 tūkst. Eur skirta paskolų grąžinimui; 13,3 tūkst. Eur skirta Administracijos direktoriaus rezervui. Savivaldybės išlaidos panaudotos 9-ių programų vykdymui.

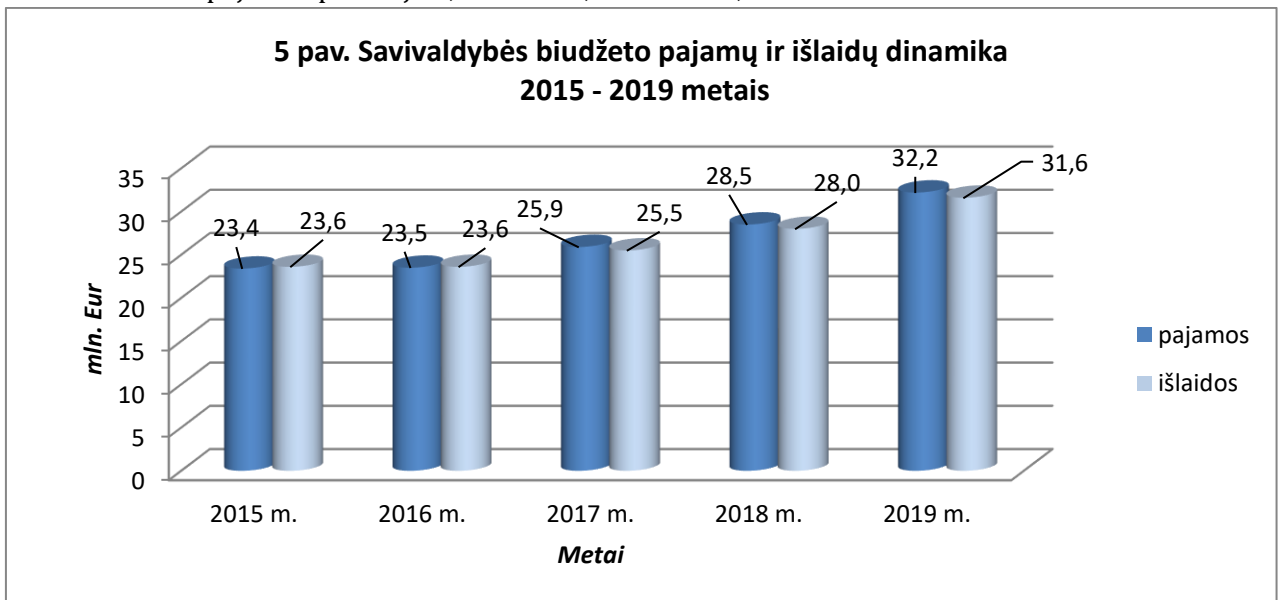
Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Pasvalio rajono savivaldybės tarybos patvirtinto (su patikslinimais) 2019 metų Savivaldybės biudžeto duomenis.

Pagal ekonominę klasifikaciją didžiausią 2019 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų dalį (54,4 proc.) sudarė išlaidos darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms – 17 152,1 tūkst. Eur, prekėms ir paslaugoms įsigyti – 5 985,1 tūkst. Eur (19,0 proc.), turtui įsigyti – 4 101,0 tūkst. Eur (12,9 proc.).

Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2-sav.) pateiktus duomenis.

Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos 2015-2019 metų laikotarpiu tolygiai didėjo. Per penkis metus biudžeto pajamos padidėjo 8,8 mln. Eur, išlaidos – 8,0 mln. Eur.

Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal 2015-2019 m. Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitų (forma Nr. 1-sav, 2-sav.) duomenis.

- 2019 metais grąžinta 23,4 tūkst. Eur nepanaudotų specialiųjų tikslinių dotacijų, iš jų: 2,3 tūkst. Eur socialinėms paslaugoms finansuoti; 20,1 tūkst. Eur socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti (laidojimo pašalpos); 0,5 tūkst. Eur neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimui užtikrinti; 0,4 tūkst. Eur socialinei paramai mokiniams teikti; 0,1 tūkst. Eur nuomojamo būsto kompensacijoms mokėti.

3. LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS

3.1. Vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą administravimas tobulintinas

13. Savivaldybės taryba²⁶ UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centrui (toliau tekste – PRATC) perdavė²⁷ vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą (toliau tekste – vietinė rinkliava) dydžio apskaičiavimo ir Savivaldybės tarybos patvirtintos vietinės rinkliavos surinkimo funkciją. Vietinės rinkliavos administravimo tvarka nustatyta Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatuose²⁸ (toliau – vietinės rinkliavos nuostatai).

PRATC pateiktais duomenimis 2019-12-31 komunalinių atliekų turėtojų registre buvo įregistruota 14 979 vietinės rinkliavos mokėtojai. Duomenys apie vietinės rinkliavos mokėtojus pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius 2017 m. IV ketv. – 2019 m.

Metai	Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius				
	Iš viso	iš jų:			
		fiziniai asmenys	juridiniai asmenys	Garažų paskirties objektai	Sodų paskirties objektai
2019	14 979	13 252	377	908	442
2018	14 712	13 020	367	900	425
2017 m. IV ketv.	14 459	12 812	335	894	418

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ pateiktus duomenis.

14. Didėjant vietinės rinkliavos mokėtojų skaičiui, priskaičiuojama daugiau rinkliavos. 2019 metais vietinės rinkliavos priskaičiuota 677,4 tūkst. Eur, sumokėta, įskaitant ankstesnių metų skolas – 655 tūkst. Eur, iš jų pervesta Savivaldybei – 626,0 tūkst. Eur. Duomenys apie priskaičiuotą ir sumokėtą vietinę rinkliavą pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė. Duomenys apie apskaičiuotą, sumokėtą vietinę rinkliavą ir nepriemoką 2017 m. IV ketv.–2019 m.

Metai	Vietinės rinkliavos (tūkst. Eur)			
	Apskaičiuota	Pervesta Savivaldybei (įplaukos)	Metų pabaigoje	
			Likutis PRATC sąskaitoje	Nepriemoka
2019	677,4	626,0	29,0	239,0
2018	663,0	538,0	18,0	216,0
2017 m. IV ketv.	173,3	63,0	24,3	86,0

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ pateiktus duomenis

PRATC pateiktais duomenimis 2019 m. gruodžio 31 d. 239 tūkst. Eur buvo skolingi 3 785 vietinės rinkliavos mokėtojai, 2019 metais skola padidėjo 23 tūkst. Eur.

15. Už nesumokėtą arba pavėluotai sumokėtą vietinę rinkliavą Savivaldybės taryba nenustatė konkretaus delspinigių dydžio, todėl delspinigiai nebuvo skaičiuojami. Iki 2019 metų PRATC jokių skolos išieškojimo priemonių netaikė ir skolų išieškojimo nevykdė. PRATC pateiktais duomenimis, 2019 metais asmenims, kurių skola virš 100 Eur, buvo išsiųsti 357 įspėjimai fiziniams asmenims 56 tūkst. Eur sumai ir 376 suderinimo aktai juridiniams asmenims 31 tūkst. Eur sumai, ko pasekoje iki metų pabaigos buvo sumokėta 40,0 tūkst. Eur skolų.

²⁶ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 25 d. sprendimas Nr. T1-124 (su vėlesniais pakeitimais).

²⁷ 2016 m. gegužės 26 d. sutartis Nr. ASR-377

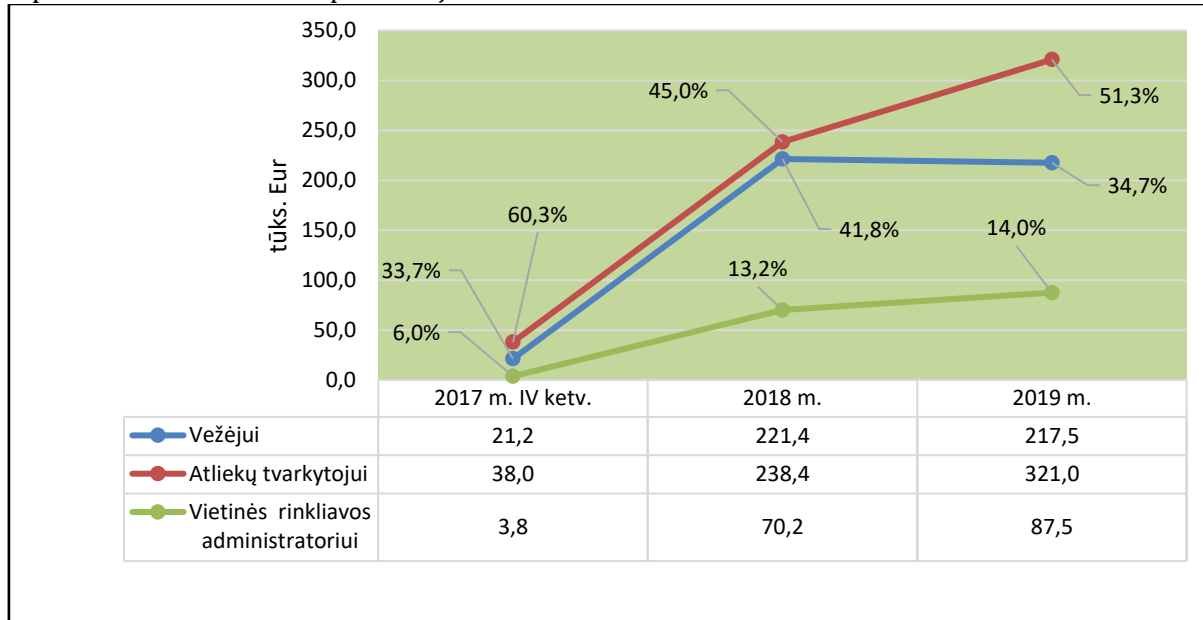
²⁸ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. birželio 20 d. sprendimas Nr. T1-155.

Atkreipiame dėmesį, kad PRATC nepakankamą dėmesį skiria vietinės rinkliavos skolų išieškojimui, kadangi skolos sudaro daugiau kaip trečdalį per metus priskaičiuojamos vietinės rinkliavos. Savivaldybės taryba nenustatė konkretaus delspinigių dydžio už pavėluotai sumokėtą vietinę rinkliavą.

Vadovaudamasis Vietinės rinkliavos nuostatais²⁹, PRATC 2019 metais 9 321 subjektui suteikė 21 tūkst. Eur. vietinės rinkliavos lengvatų.

16. Savivaldybė 2019 metais daugiau kaip 50 proc. surinktos vietinės rinkliavos sumokėjo PRATC už atliekų tvarkymą, 14 procentų už vietinės rinkliavos administravimą, išlaidos vežėjui sudarė 35 proc. visų išlaidų. Duomenys apie vietinės rinkliavos panaudojimą pateikti 6 paveiksle.

6 pav. Vietinės rinkliavos panaudojimas 2017 m. IV ketv. – 2019 m.

Šaltinis. Kontrolės ir audito tarnyba pagal Pasvalio rajono savivaldybės administracijos pateiktus duomenis.

2019 metais, lyginant su 2018 metais, sąnaudos už atliekų tvarkymą padidėjo 35 proc., už vietinės rinkliavos administravimą padidėjo 25 proc., tuo tarpu už atliekų surinkimą – sumažėjo 2 proc.

17. **Atkreipiame dėmesį**, kad vietinės rinkliavos administravimo sąnaudos didėja. Savivaldybės ir PRATC pasirašytoje Pasvalio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos administravimo sutartyje³⁰ paslaugos kaina nenustatyta, todėl Savivaldybė negali nuolat kontroliuoti ir įtakoti vietinės rinkliavos administravimo sąnaudų pokyčių.

²⁹ Ten pat. VII skyrius.

³⁰ Savivaldybės ir PRATC 2016 m. gegužės 26 d. pasirašyta Pasvalio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos administravimo sutartis Nr. ASR-377.

3.2. Savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomos mokestis nepervedamas į Savivaldybės biudžetą

18. Lietuvos Respublikos turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu nustatyta, kad nuompinigiai už savivaldybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto, kurį patikėjimo teise valdo savivaldybės institucijos, įstaigos ir organizacijos, nuomą pervedami į savivaldybės biudžetą³¹. Nuomos sutartyje turi būti nustatyti Vyriausybės ar savivaldybės tarybos numatyto dydžio delspinigiai už nuomininko praleistą nuomos mokesčio mokėjimo terminą, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip. Jeigu nuomos sutartyje delspinigiai nenustatyti, nuomininkas moka 0,05 procento dydžio delspinigius už kiekvieną pavėluotą dieną³².

Pasvalio rajono savivaldybės gyvenamąjį būstą patikėjimo teise valdo Savivaldybės administracija su seniūnijomis. Savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomos administratoriumi (toliau – administratorius) Savivaldybės taryba paskyrė UAB „Pasvalio butų ūkis“³³, Savivaldybės administracija ir UAB „Pasvalio butų ūkis“ sudarė nuomos mokesčio administravimo sutartį³⁴. Administracijos direktorius nustatė, kad surenkamo nuomos mokesčio lėšos Administratoriaus paskirstomos teisės aktų nustatyta tvarka ir naudojamos nuomos administravimo, bendros nuosavybės administravimo ir techninės priežiūros, kaupimo lėšų išlaidoms padengti, laisvoms neapgyvendintoms patalpoms išlaikyti ir remontuoti, patalpų, pastatų ar jų inžinerinėse sistemose įvykusioms avarijoms, gedimams ar sutrikimams likviduoti, patalpų kapitaliniam remontui ar rekonstrukcijai atlikti, pastatų bendrojo naudojimo objektams atnaujinti ir remontuoti, kitiems remonto darbams patalpose atlikti³⁵.

UAB „Pasvalio butų ūkis“ pateiktais duomenimis, nuomos mokestį administravo: 2019 metų pradžioje – 214 Savivaldybės gyvenamųjų būstų, iš jų 118 socialinio būsto, 3 tarnybinio ir 93 kito Savivaldybės būsto; metų pabaigoje – 217 būstų, iš jų 124 socialinio, 3 tarnybinio ir 90 kito Savivaldybės būsto. Iš viso per 2019 metus apskaičiuota 26,4 tūkst. Eur nuomos mokesčio. Nuomos mokestį UAB „Pasvalio butų ūkis“ apskaitė savo apskaitoje ir naudojo Administracijos direktoriaus nustatyta tvarka, bet nepervedė į Savivaldybės biudžetą kaip reikalauja Įstatymas. Administracijos direktoriaus nustatyta tvarka nenumato pareigos UAB „Pasvalio butų ūkis“ surinktą nuomos mokestį pervesti į Savivaldybės biudžetą.

19. Ne visi Savivaldybės būsto nuomininkai laiku sumoka nuomos mokestį. 2019 metų pradžioje buvo skolingi 28 nuomininkai (15 – socialinio būsto, 13 – kito Savivaldybės būsto nuomininkų) 5,2 tūkst. Eur nuomos mokesčio, metų pabaigoje skolingi 36 nuomininkai (22 – socialinio būsto, 14 – kito Savivaldybės būsto nuomininkų) 5,4 tūkst. Eur nuomos mokesčio.

Už pavėluotą atsiskaitymą UAB „Pasvalio butų ūkis“ nuomininkams delspinigių neskaičiuoja, nesivadovauja Lietuvos Respublikos turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 straipsnio 9 dalies nuostatomis.

³¹ 15 straipsnio 8 dalis.

³² Ten pat, 15 straipsnio 9 dalis.

³³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. rugpjūčio 27 d. sprendimas Nr. T1-177

³⁴ 2013 m. gruodžio 19 d. sutartis Nr. ASR-513.

³⁵ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. DV-872 „Dėl Savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio apskaičiavimo, mokėjimo ir surinkimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (pakeitimas 2016 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. DV-52) 16 p.

3.3. Savivaldybės administracija perka teisines paslaugas

20. Savivaldybės administracija sudarė teisinių paslaugų sutartį³⁶. Sutarties objektas – konsultacijos dėl teisinių santykių, kylančių iš sutarčių vykdymo (pvz. ikiteisminis skolų išieškojimas, teisminis skolų išieškojimas, ginčai dėl netinkamo sutarčių vykdymo), konsultacijos dėl darbo santykių, konsultacijos viešųjų pirkimų organizavimo bei vykdymo klausimais, pagalba vykdant pirkimo procedūras (aiškinant ir tikslinant pirkimo dokumentus, nagrinėjant tiekėjų pretenzijas ir pan.), pirkimo dokumentų parengimas, peržiūra, pasiūlymų vertinimas, konsultacijos viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo klausimais, viešųjų pirkimų sutarčių rengimas, pagalba rengiant procesinius dokumentus teismui, bei visos kitos teisinės konsultacijos, susijusios su viešųjų pirkimų vykdymu. Sutartinis vienos valandos paslaugos įkainis – 56,87 Eur (su PVM).
21. Už teisines paslaugas Savivaldybės administracija per 2019 metus sumokėjo 4,1 tūkst. Eur.³⁷ Išanalizavus informaciją apie suteiktas paslaugas nustatyta, kad perkamos paslaugos, priskirtos Juridinio ir personalo skyriaus³⁸, kuriame yra trys teisininkų pareigybės (skyriaus vedėjas ir du specialistai) ir Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus³⁹, kuriame yra trys viešųjų pirkimų specialistų pareigybės, kompetencijai.
22. Mūsų nuomone, Savivaldybės administracija, turėdama pakankamai atitinkamos srities specialistų ir pirkdama tos srities paslaugas, neužtikrino racionalaus išteklių panaudojimo. Pažymime, kad teisinės paslaugos perkamos ir 2020 metais.

³⁶ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos ir UAB „Teisa“ 2016 m. lapkričio 9 d. sudaryta Paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartis Nr. ASR-542.

³⁷ Už konsultacijas vykdant pirkimą „Joniškėlio miesto sodo sutvarkymo darbai“ sumokėta 1,3 tūkst. Eur; už konsultacijas „Joniškėlio dvaro parko kraštovaizdžio sutvarkymo darbai“ pateiktų pasiūlymų vertinimą – 0,2 tūkst. Eur; už pirkimo Pasvalio kultūros centro didžiosios salės atnaujinimo darbai dokumentų parengimą, konsultacijas vykdant pirkimą, vertinant tiekėjų pasiūlymus – 1,4 tūkst. Eur; už socialinių kortelių gaminimo ir aptarnavimo paslaugų pirkimo dokumentų parengimą – 0,5 tūkst. Eur; už konsultacijas nagrinėjant tiekėjo pretenziją dėl projekto „Pasvalio miesto P. Avižonio gatvės šaligatvių kapitalinis remontas“ – 0,3 tūkst. Eur; už konsultacijas dėl kitų ūkio subjektų pasitelkimo dalyvaujant pirkimuose – 0,2 tūkst. Eur; už konsultacijas dėl pirkimo „Psichologinės pagalbos teikimo paslaugos“ vykdymo ir konsultacijas dėl pirkimo „Pasvalio miesto Joniškėlio gatvės šaligatvių kapitalinio remonto darbai“ vykdymo – po 0,1 tūkst. Eur

³⁸ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. 217 (su visais aktualiais pakeitimais) patvirtintų Juridinio ir personalo skyriaus nuostatų punktai:

6.1. atstovauja Savivaldybės institucijoms visų lygių bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, kitose įstaigose, įmonėse ir organizacijose, taip pat santykiuose su fiziniais asmenimis, gina jų teisėtus interesus;

6.2. vertina Savivaldybės institucijų teisės aktų projektų ir kitų dokumentų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, kitiems teisės aktams ir teisinės technikos reikalavimams;

6.3. derina Savivaldybės institucijų teisės aktų ir kitų dokumentų bei sutarčių projektus, prireikus, teikia išvadas ir pastabas;

6.4. teikia Savivaldybės institucijoms, Administracijos padaliniam, Savivaldybės įstaigoms konsultacijas teisės klausimais;

6.5. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių šią sritį, nustatyta tvarka nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų prašymus, skundus, susijusius su Skyriaus funkcijomis, prireikus, teikia pasiūlymus dėl juose keliamų klausimų sprendimo, rengia raštų ir kitų su jais susijusių dokumentų projektus.

³⁹ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. 618 (su visais aktualiais pakeitimais) patvirtintų Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus nuostatų punktai:

7.48. koordinuoja, vykdo viešuosius pirkimus, organizuoja viešųjų pirkimų konkursus, dalyvauja viešųjų pirkimų organizavimo darbe;

7.49. kaupia Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių teikiamą informaciją apie planuojamus atlikti viešuosius pirkimus, planuoja numatomų pirkimų poreikius, rengia įsakymų projektus viešųjų pirkimų vykdymo klausimais, teikia dėl kitų įsakymų ir jų projektų, susijusių su viešaisiais pirkimais, pastabas ir pasiūlymus;

7.50. organizuoja Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų prevencines priemones.

3.4. Įstaigų įsiskolinimai 2019 metais padidėjo

23. Įstatymu nustatyta, kas Savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms grąžinti)⁴⁰.
Biudžeto asignavimų valdytojai <...> įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų <...> už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą⁴¹. Asignavimų sumos išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, yra maksimalios ir jų ekonomija, jeigu nėra įsiskolinimų, gali būti naudojama turtui įsigyti ir investicijų projektams⁴². Analogiškos nuostatos įtvirtintos ir Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse⁴³.
24. Savivaldybės įsiskolinimas (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) 2019 m. gruodžio 31 d. – 803,9 tūkst. Eur, 2019 m. sausio 1 d. – 657,7 tūkst. Eur. Savivaldybės skola per 2019 metus padidėjo 146,2 tūkst. Eur (žr. 3 lentelę). Nesilaikyta Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 3 dalies reikalavimo nedidinti įsiskolinimo.

3 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės įsiskolinimo (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) pokyčiai per 2019 metus

Išlaidų pavadinimas	Įsiskolinimas (tūkst. Eur)		Įsiskolinimo pokytis per 2019 metus (tūkst. Eur)
	2019-01-01	2019-12-31	
Darbo užmokestis	15,2	97,0	+81,8
Valstybinio socialinio draudimo įmokos	5,7	7,9	+2,2
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	236,9	192,6	-44,3
Subsidijos (nuostolingų maršrutų kompensavimas UAB „Pasvalio autobusų parkas“)	112,2	212,9	+100,7
Socialinės išmokos (pašalpos)	233,7	246,5	+12,8
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	54,0	47,0	-7,0
Iš viso	657,7	803,9	+146,2

25. Savivaldybės administracijos įsiskolinimas UAB „Pasvalio autobusų parkas“ už nuostolingų vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutų kompensavimą per 2019 metus padidėjo beveik dvigubai, t.y. 100,7 tūkst. Eur (žr. 3 lentelę).

Pažymime, kad atlikdami Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių, biudžeto ir turto naudojimo auditą konstatavome, kad Savivaldybės administracija neteisėtai kompensavo apie 131 tūkst. Eur UAB „Pasvalio autobusų parkas“ už nuostolingus maršrutus⁴⁴. Savivaldybės administracija 2020 metais atsižvelgė į pastebėjimą – UAB „Pasvalio autobusų parkas“ pateikė Savivaldybės administracijai kreditinę sąskaitą, t.y. Savivaldybės skola už nuostolingus maršrutus buvo sumažinta 131,0 tūkst. Eur.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 3 dalis.

⁴¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 7 straipsnio 1 punktą

⁴² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 6 straipsnio 1 punktą.

⁴³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T1-140 patvirtintų Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 75.4, 75.5, 76.1, 77.1 punktai.

⁴⁴ Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018-07-13 Audito ataskaita apie Pasvalio rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą Nr. A-7, 20, 21 psl.

Prieiga per internetą <http://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2018/07/ataskaita-a-7-su-parasais.pdf>

26. Atkreiptinas dėmesys, kad per 2019 metus darbo užmokesčio išskolinimas padidėjo 81,8 tūkst. Eur, kurių nulėmė likęs darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išskolinimas Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinėje tarnyboje⁴⁵, Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje⁴⁶, Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijoje⁴⁷, Pasvalio Svalios progimnazijoje⁴⁸, Pasvalio Lėvens pagrindinėje mokykloje⁴⁹. Šių įstaigų vadovai neužtikrino Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymo nuostatos, kad asignavimų sumos išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, yra maksimalios, laikymosi, nes 2019 metais darbo užmokesčio darbuotojams apskaičiavo daugiau, negu buvo skirta asignavimų. Visų minėtų įstaigų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išskolinimas susidarė valstybės deleguotų funkcijų vykdymo programose, kurios finansuojamos valstybės biudžeto dotacijų lėšomis. Įstaigoms buvo pervestos visos suplanuotos valstybės biudžeto dotacijų lėšos.
27. Pagrindinė deleguotų funkcijų vykdymui (mokymo lėšų) išskolinimo augimo priežastis švietimo įstaigose – kad rengiant, derinant ir tvirtinant mokymo ir ugdymo planus, nebuvo vertinamas šių planų finansinis pagrįstumas. Šioje srityje nepakankama ir aukščiausio lygio vidaus kontrolė.
28. Atkreipiame dėmesį, kad didžiausias mokymo lėšų išskolinimas darbo užmokesčiui 2019 metų gruodžio 31 d. buvo Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje – 32,3 tūkst. Eur, kuris 2020 metais augo ir 2020 m. gegužės 31 d. jau sudarė apie 48 tūkst. Eur.

3.5. Rekomendacijos dėl personalo valdymo optimizavimo neįgyvendintos

29. Atlikę 2018 metų Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, biudžeto ir turto naudojimo auditą, atkreipėme dėmesį, kad įstaigų pareigybių skaičius nepagrįstas realiu (faktiniu) poreikio skaičiavimu, nėra kriterijų, pagal kuriuos jos nustatytos, todėl kai kuriose įstaigose yra nuolat laisvų - neužimtų pareigybių. Kai kurių pareigybių funkcijos yra sezoninio pobūdžio, o kai kurios seniūnijų pareigybės (pavadinimai) nebūdingos jų vykdomai veiklai⁵⁰.
30. Didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių savivaldybės institucijose ir įstaigose tvirtina savivaldybės taryba⁵¹. Įstaigų pateiktais duomenimis, 2019 metų pabaigoje patvirtintos 1 502,22 pareigybės, iš jų 1 450,54 buvo užimtoms, neužimta 51,68 pareigybė. Metų pradžioje patvirtintos 1 500,73 pareigybės, iš jų užimta 1 450,23. Per 2019 metus Savivaldybės tarybos patvirtintų etatų skaičius ir neužimtų pareigybių skaičius beveik nekito (metų pabaigoje patvirtintų etatų skaičius padidėjo 1,49 etato, neužimtų –1,18 etato). Įstaigų pateiktais duomenimis, dalis pareigybių laisvos ilgiau kaip metus: Savivaldybės administracijoje – 4 etatai; Pasvalio kultūros centre – 1,6 etato; Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje – 0,75 etato; Visuomenės sveikatos biure 0,2 etato; Vaškų gimnazijoje – 1,51 etato, iš jų 0,51 mokytojų; Saločių Antano Poškos pagrindinėje mokykloje – 0,65 etato; Pasvalio Lėvens pagrindinėje mokykloje 2,56 etato mokytojo; Pasvalio Svalios progimnazijoje 1,18 etato mokytojo; Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje – 0,98 etato mokytojų; Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinėje mokykloje – 2,6 etato, iš jų 2,35 etato mokytojo; Daujėnų pagrindinėje mokykloje 2,35 etato, iš jų 1,1 etato mokytojo; Narteikių mokykloje-darželyje „Linelis“ – 0,62 etato, iš jų 0,12 mokytojo; Pasvalio

⁴⁵ Darbo užmokesčio išskolinimas 2019 m. gruodžio 31 d. – 22,1 tūkst. Eur.

⁴⁶ Darbo užmokesčio išskolinimas 2019 m. gruodžio 31 d. – 32,3 tūkst. Eur.

⁴⁷ Darbo užmokesčio išskolinimas 2019 m. gruodžio 31 d. – 16,8 tūkst. Eur.

⁴⁸ Darbo užmokesčio išskolinimas 2019 m. gruodžio 31 d. – 9,2 tūkst. Eur.

⁴⁹ Darbo užmokesčio išskolinimas 2019 m. gruodžio 31 d. – 1,7 tūkst. Eur.

⁵⁰ Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaita apie Pasvalio rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą 2019-07-15 Nr. A-2, 31 puslapis 50 pastraipa.

Prieiga per internetą <http://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2019/07/audito-ataskaita.pdf>

⁵¹ Valstybės tarnybos įstatymo 8 str. 1 d.

Riešuto mokykloje – 4.77 etato, iš jų 4,02 etato mokytojo. Detali informacija apie neužimtas pareigybes pateikta 4 priede.

31. Atlikta patvirtintų etatų užimtumo 2019 metais analizė rodo, kad šioje srityje padėtis nepakito. Nėra patvirtintų didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus nustatymo kriterijų ir tvarkos, tinkamai neperžiūrėtos funkcijos ir nenustatytos jų apimtys kiek konkrečiai funkcijai atlikti reikia žmogiškųjų ir kitų išteklių. Pareigybių skaičius patvirtinamas pagal praėjusiais metais buvusį faktinį skaičių ir kasmet iš esmės nesikeičia arba keičiasi labai mažai. Metai iš metų įstaigų turimos laisvos pareigybės rodo, kad netinkamai nustatytas pareigybių, reikalingų funkcijoms atlikti, poreikis: net ir turėdamos laisvų pareigybių, įstaigos atlieka pavestas funkcijas ir pasiekia nustatytus tikslus. Įstaigoms įvertinus veiklos apimtį ir pagrįstai planuojant pareigybių poreikį, būtų pasiekti geresni veiklos rezultatai, efektyviau naudojami skirti ištekliai.

3.6. Skiriant priemokas trūksta skaidrumo

32. Šio audito metu pasirinkome vertinti rizikingą sritį – priemokų skyrimo atitiktą teisės aktų nuostatomis.

Valstybės tarnautojams ne ilgesniam kaip 6 mėnesių per kalendorinius metus laikotarpiui gali būti skiriama viena iš šių priemokų⁵²:

- už pavadavimą, kai raštu pavedama laikinai atlikti ir kito valstybės tarnautojo pareigybei nustatytas funkcijas;
- už papildomų užduočių, suformuluotų raštu, atlikimą, kai dėl to viršijamas įprastas darbo krūvis arba kai atliekamos pareigybės aprašyme nenumatytos funkcijos.

Priemoka valstybės tarnautojui negali būti mažesnė kaip 10 procentų ir didesnė kaip 40 procentų pareiginės algos. Priemokos už dalyvavimą įgyvendinant Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšomis finansuojamus projektus, trukančius ilgiau negu 6 mėnesius, gali būti skiriamos iki projekto pabaigos.

Darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, priemokos už papildomą darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės, ar už papildomų pareigų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme ir suformuluotų raštu, vykdymą gali siekti iki 30 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio⁵³. Jų mokėjimo tvarka ir sąlygos turi būti detalizuotos įstaigos Darbo apmokėjimo sistemoje.

Įstaigų pateiktais duomenimis per 2019 metus darbuotojams skirta 166,9 tūkst. Eur priemokų, tai darbo užmokesčio struktūroje jos sudaro beveik vieną procentą. Iš 28 Savivaldybės biudžetinių

⁵² Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas 1999 m. liepos 8 d. Nr. VIII-1316, 30 straipsnio 1 dalis.

⁵³ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198, 10 straipsnis.

įstaigų 2019 metais priemokas skyrė 20 įstaigų⁵⁴, neskyrė – 8⁵⁵. Iš vienuolikos seniūnijų priemokos buvo skirtos devyniose seniūnijose⁵⁶, neskirtos – 2⁵⁷.

Atlikę audito procedūras nustatėme, kad šešiose įstaigose⁵⁸ ir vienoje seniūnijoje⁵⁹ nebuvo sukurtos pakankamos vidaus kontrolės sistemos, kuri užtikrintų kad priemokos būtų skiriamos pagrįstai ar teisėtai.

Nustatėme atvejų, kai įstaigos skyrė priemokas: už nuolatinio pobūdžio darbus; už papildomus darbus, kuriuos pagal pareigybės aprašymą atliko kitas tos įstaigos darbuotojas; už padidėjusį darbo krūvį ir (ar) papildomus darbus, tačiau nenurodė padidėjusio darbo krūvio priežasčių ir aplinkybių, nesuformulavo papildomų darbų užduočių; ilgesniam, nei numato teisės aktai, laikotarpiui; didesnes, nei leidžia teisės aktai; skirtingo dydžio už tokį patį darbą ir pan. Kai kurios įstaigos nebuvo reglamentavusios priemokų skyrimo tvarkos, kurioje nustatyti aiškūs skyrimo motyvai ir kriterijai.

Neteisingo ir (ar) nepagrįsto priemokų skyrimo pavyzdžiai:

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje, Pasvalio lopšelyje darželyje „Eglutė“ nebuvo reglamentuota priemokų skyrimo darbuotojams tvarka, todėl konkrečiais atvejais nebuvo galimybės nustatyti priemokų skyrimo motyvus ir įsitikinti jų skyrimo pagrįstumu ir skaidrumu. Tais atvejais, kai darbuotojai dėl ligos ar atostogų pavadavo kitus darbuotojus, tų pačių pareigybių pavadavimui buvo skiriami kartais vienas, kartais – du darbuotojai, o priemokų dydžiai pavaduojantiems darbuotojams nustatyti vienodo dydžio.

Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinėje mokykloje, Pasvalio lopšelyje darželyje „Eglutė“, Pasvalio sporto mokykloje skirtos priemokos už padidėjusį darbo krūvį ir įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, bet konkrečios užduotys nesuformuotos, darbo krūvio padidėjimo priežastys ir aplinkybės neįvardintos.

Pasvalio rajono savivaldybės administracijoje dalis priemokų valstybės tarnautojams skirta ilgesniam, nei leidžia teisės aktai, terminui.

Pasvalio rajono savivaldybės administracijoje skirta priemoka valstybės tarnautojui už papildomus darbus, kurie yra kito darbuotojo pagrindinės funkcijos, įrašytos į jo pareigybės aprašymą, motyvuojant susidariusiu per dideliu darbo krūviu, bet ir pastarajam skirta priemoka už pavestų papildomų užduočių atlikimą.

Pasvalio miesto seniūnijoje priemoka skirta darbuotojui už kito darbuotojo atliekamus, jo pareigybės aprašyme numatytus, darbus.

Pasvalio krašto muziejuje darbuotojui už pavadavimą buvo skirta didesnė, nei numato teisės aktai, priemoka.

Pasvalio sporto mokykloje darbuotojui skirta priemoka nuo 2019 metų nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. už papildomų darbų, nenumatytų pareigybės aprašyme, vykdymą – archyvo tvarkymą. Įstaigos dokumentų valdymas ir jų saugojimo užtikrinimas yra nuolatinė kiekvienos įstaigos funkcija, todėl ji turi

⁵⁴ Pasvalio rajono savivaldybės administracija, Pasvalio kultūros centras, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka, Pasvalio krašto muziejus, Pasvalio socialinių paslaugų centras, Grūžių vaikų globos namai, Pasvalio Petro Vileišio gimnazija, Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija, Pumpėnų gimnazija, Vaškų gimnazija, Pasvalio Svalios progimnazija, Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla, Pajiešmenų pagrindinė mokykla, Narteikių mokykla-darželis „Linelis“, Pasvalio lopšelis darželis „Eglutė“, Pasvalio sporto mokykla, Pasvalio muzikos mokykla, Pasvalio Riešuto mokykla, Pasvalio švietimo pagalbos tarnyba, Pasvalio visuomenės sveikatos biuras.

⁵⁵ Pasvalio sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centas „Viltis“, Pasvalio priešgaisrinė tarnyba, Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla, Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla, Daujėnų pagrindinė mokykla, Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“, Pasvalio lopšelis-darželis „Liepaitė“, Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba.

⁵⁶ Pasvalio miesto seniūnija, Pasvalio apylinkių seniūnija, Joniškėlio miesto seniūnija, Joniškėlio apylinkių seniūnija, Pumpėnų seniūnija, Pušaloto seniūnija, Krinčino seniūnija, Namišių seniūnija, Vaškų seniūnija,

⁵⁷ Daujėnų seniūnija, Saločių seniūnija.

⁵⁸ Pasvalio rajono savivaldybės administracija, Pasvalio krašto muziejus, Krinčino pagrindinė mokykla, Pasvalio Petro Vileišio gimnazija, Pasvalio lopšelis darželis „Eglutė“, Pasvalio sporto mokykla.

⁵⁹ Pasvalio miesto seniūnija.

būti priskirtos atsakingam darbuotojui ir įrašyta į jo pareigybės aprašymą. Priemokos skiriamos už laikino pobūdžio papildomų darbų ir užduočių vykdymą.

33. Dėl neteisėtai ir nepagrįstai skirtų priemokų ir jų skyrimo įforminimo trūkumų įstaigoms rekomendavome ištirti, priemokų skirtų nesilaikant įstatymų, aplinkybes ir teisės aktų nustatyta tvarka grąžinti į biudžetą neteisėtai skirtas ir išmokėtas sumas. Dėl nepakankamai reglamentuotos priemokų darbuotojams skyrimo tvarkos rekomendavome nustatyti tokią tvarką, kuri sudarytų prielaidas pagrįsti priemokų skyrimo motyvus ir užtikrintų, kad būtų išvengta bet kokios diskriminacijos.

Pažymime, kad Pasvalio krašto muziejuje neteisėtai skirta ir išmokėta priemokos dalis buvo grąžinta audito metu.

3.7. Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas turi trūkumų

34. Savivaldybės nekilnojamasis turtas yra viena iš priemonių valstybės ir savivaldybių funkcijoms atlikti. 2019 m. Savivaldybė turėjo apskaitoje apskaitytų apie 600 Savivaldybės nekilnojamojo turto objektų (pastatų ir patalpų), kuriuos valdė 36 turto valdytojai. Šių objektų plotas – 165 tūkst. kv. m, įsigijimo savikaina – 47,4 mln. Eur, likutinė vertė – 24,1 mln. Eur. Didžiausi pagal vertę yra administracinės paskirties, mokslo ir specialiosios paskirties objektai. Daugiau kaip 40 procentų sudaro gyvenamosios paskirties nekilnojamasis turtas.

Konstitucinis Teismas yra ne kartą savo nutarimuose konstatavęs, kad valstybės ir savivaldybių turtas nėra savitiksliis, bet turi būti naudojamas tik siekiant tenkinti viešuosius interesus, duoti naudą visuomenei ir turi būti tausojamas, nešvaistomas, racionaliai tvarkomas⁶⁰. Paprastai viešuoju interesu laikoma tai, kas objektyviai reikšminga, reikalinga, vertinga visuomenei ar jos daliai⁶¹. Taigi, Savivaldybė yra atsakinga už tai, kad Savivaldybės turtas būtų valdomas, naudojamas ir disponuojama juo vadovaujantis visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principais.

35. Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos auditas parodė, kad nėra ilgalaikių Savivaldybės nekilnojamojo turto (toliau – NT) valdymo gairių – kiek ir kokio turto reikia tam tikroms funkcijoms atlikti, kiek yra turto, kurį tikslinga nuomoti, ateityje plėtoti ar parduoti. Savivaldybės administracijos kiekvienais metais rengiamos Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos neinformatyvios, šių ataskaitų duomenimis nesinaudojama, nes jose nėra sprendimų priėmimui reikalingos informacijos.
36. Ne visas turimas turtas reikalingas Savivaldybės funkcijoms atlikti. Tik mažiau nei pusė (apie 46 proc.) valdomo NT valdytojai naudoja jiems priskirtoms savivaldybės funkcijoms vykdyti, apie 30 proc. valdomo NT yra perduota naudotis kitoms Savivaldybės biudžetinėms ir viešosioms sveikatos priežiūros įstaigoms savivaldybės funkcijoms vykdyti. Savivaldybės NT sudėtyje yra ir tokio turto, kuris nenaudojamas savivaldybės funkcijoms vykdyti: apie 7 proc. perduota naudotis rajono bendruomenėms; apie 6 proc. – išnuomota kitiems juridiniams asmenims; daugiau kaip 11 proc. sudaro nenaudojamas NT.
37. Dalis nenaudojamų pastatų yra apleisti, jų būklė prastėja, išlaikymui patiriamos komunalinės sąnaudos, kurios skiriasi iki 3-5 kartų, nors šildymo būdas vienodas, o ateityje jiems tvarkyti gali prireikti dar didesnių išteklių. Dalis nereikalingo Savivaldybės NT perduota kitiems subjektams prieš tai nepripažinus nereikalingu, netinkamu (negalimu) naudoti. Nurašomam turtui ne visias atvejais nurodomos nurašymo priežastys, lėtai vyksta turto išardymo, likvidavimo procedūros.

⁶⁰ Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2003 m. rugsėjo 30 d., 2007 m. liepos 5 d., 2007 m. lapkričio 23 d., 2008 m. kovo 20 d., 2008 m. birželio 30 d., 2009 m. kovo 2 d., 2010 m. vasario 26 d. nutarimai.

⁶¹ Lietuvos apeliacinis teismas, 2016-05-05 byla Nr. 2A-316-302/2016.

38. Vertinant bendrą valstybinės žemės įteisinimo lygį po Savivaldybei priklausančiais NT objektais nustatyta, kad tik apie 33 proc. valstybinės žemės naudojimas įteisintas arba baigiamas įteisinti. Įstaigų pateiktais duomenimis, tik apie 20 proc. Savivaldybės NT objektų patikėjimo teisės perdavimas įstaigoms įformintas teisės aktų nustatyta tvarka. Dar vis yra neapskaiyto Savivaldybės NT.
39. Išnuomojus NT, ne visais atvejais laikomasi sutarčių galiojimo terminų, nesudaromos sutartys dėl žemės sklypų, naudojamų išnuomotų pastatų ar patalpų eksploatavimui, nesilaikoma nuompinigių mokėjimo terminų ir neskaičiuojami delspinigiai – tai rodo, kad turto valdytojai nevykdo išnuomoto turto ir nuomos sutarčių kontrolės.
40. Perduodant NT panaudai kitiems subjektams nesilaikoma teisės aktų reikalavimų: turto valdytojai biudžetinėms įstaigoms, bendruomenėms leidžia naudotis valdomu NT ir be panaudos sutarčių; yra sutarčių, sudarytų ilgesniam, nei numato teisės aktai, terminui, arba neterminuotam laikui. Turto valdytojai nekontroliuoja panaudos sutarčių vykdymo, nes turtas neapdraustas, tik nedidelė dalis kaimo bendruomenių sumoka komunalinius ir kitus mokesčius už naudojamą NT, didžiąją kaimo bendruomenių naudojamų patalpų išlaidų dalį sumoka turto valdytojai Savivaldybės biudžeto lėšomis.
41. Nepakankamas dėmesys skiriamas Savivaldybės NT teisei registracijai. Nekilnojamojo turto registre neįregistruota 34 NT objektų nuosavybė, 3 NT objektų nuosavybė įregistruota ne Savivaldybės vardu, nurodyta neteisinga NT objekto paskirtis, o vienam NT įregistruotas turto areštas. Įregistruotos tik 7 NT patikėjimo daiktinės teisės. Nekilnojamojo turto registre nurodyti duomenys apie NT ne visada sutampa su apskaitos duomenimis. Dalies NT objektų bendraturtė yra Savivaldybė, t. y. dalis NT objektų bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso kartu su kitais fiziniais ar juridiniais asmenimis. Nekilnojamojo turto registre neįregistruota: nei viena Savivaldybės būsto fondo nuomos sutartis; 15 kitos (negyvenamosios) paskirties NT ilgalaikės nuomos sutarčių, 43 panaudos sutartys.
42. Savivaldybėje nereglamentuotas šeimininkio turto pripažinimo procesas.
43. Nepakankamai reglamentuota tvarka kaip Savivaldybės gyvenamosios patalpos priskiriamos ir nuomojamos Savivaldybės būsto sąlygomis, kokia tvarka jie nuomojami su Savivaldybe darbo santykiais susijusiems asmenims, nenustatyti kriterijai, kuriuos turi atitikti nuomininkai, informacija apie savivaldybės ir tarnybinį būstą nėra viešinama, todėl neužtikrinamas savivaldybės būsto nuomos skaidrumas. Kartu su išnuomotu savivaldybės būstu nuomininkams leidžiama nemokamai naudotis prie būsto esančiais ūkiniais pastatais ir kitas priklausiniais, tačiau šio turto perdavimo tvarka nereglamentuota.
44. Kasmet įsigyjama po 3-4 socialinius būstus, tačiau to nepakanka, nes laukiančių asmenų eilė netrumpėja, dėl to Savivaldybė turi apsvarstyti visas galimas alternatyvas ir ieškoti naujų būdų socialinio būsto plėtrai. Savivaldybės būsto fonde yra daugiau kaip 10 proc. nenaudojamų būstų. Detali informacija apie Savivaldybės NT valdymo audito rezultatus pateikta Pasvalio rajono savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos audito ataskaitoje⁶².

3.8. UAB „Pasvalio autobusų parkas“ valdysena tobulintina

45. Viena iš Savivaldybės turto rūšių yra finansinis turtas, kurį sudaro ne tik piniginiai ištekliai, bet ir Savivaldybei nuosavybės teise priklausančios vertybiniai popieriai ir turtinės teisės, atsirandančios iš šių vertybinių popierių.

⁶² Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. kovo 31 d. Pasvalio rajono savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos audito ataskaita Nr. A-1.

Prieiga per internetą <http://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2020/04/veiklos-audito-ataskaita-su-parasais.pdf>

Atliktas UAB „Pasvalio autobusų parkas“, kurio steigėja yra Savivaldybė, veiklos auditas parodė, kad šios įmonės vadyba audituotu laikotarpiu turėjo didelių trūkumų, o jos valdysena buvo neefektyvi. UAB „Pasvalio autobusų parkas“ finansinių rodiklių analizė parodė, kad įmonės finansinė padėtis nėra stabili, didžiąją pajamų dalį sudaro pajamos iš vidaus sandorių, kuriuos Konkurencijos taryba yra ne kartą pripažinusi neužtikrinančiais sąžiningos konkurencijos ir Konkurencijos įstatymo nuostatų laikymosi.

Detali informacija apie UAB „Pasvalio autobusų parkas“ veiklos audito rezultatus pateikta ataskaitoje⁶³.

⁶³ Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 m. rugsėjo 20 d. UAB „Pasvalio autobusų parkas“ veiklos audito ataskaita Nr. A-3.
Prieiga per internetą <http://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2019/09/a-3.pdf>

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Numatomi veiksmai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data	Skyrius atsakingas už rekomendacijos įgyvendinimą, atsakingo už informavimą apie rekomendacijos įgyvendinimą asmens pareigos, vardas, paradė, kontaktai
1.	Siekiant rinkliavų surinkimo efektyvumo, suplanuoti priemones užtikrinančias vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą įsiskolinimo dinamikos kontrolę.	Vadovaujantis Panevėžio atliekų tvarkymo centro (toliau- PRATC) pateiktomis atliekų administravimo ketvirtinėmis ataskaitomis, nuolat vykdysime įsiskolinimo kontrolę. Jeigu įsiskolinimai išaugs, informuosime Administracijos direktorių, kviesimės PRATC atstovus, reikalausime, kad būtų skiriamas pakankamas dėmesys ir taikomos griežtesnės priemonės skolų išieškojimui.	Pasibaigus ketvirčiui per 15 d.	Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vyriausioji specialistė Apolonija Lindienė, tel. Nr. 8 451 54116 El. p: a.lindiene@pasvalys.lt Apskaitos skyriaus vedėja Vitalija Motiejūnienė, tel Nr. 8 451 54111 El. p: v.motiejuniene@pasvalys.lt
2.	Siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, nustatyti vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą administravimo kainodarą ir užtikrinti sąnaudų pokyčio stebėseną bei kontrolę.	Inicijuosime Pasvalio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos administravimo sutarties 2016 m. gegužės 26 d. Nr. ASR-377 papildymą, nustatant vietinės rinkliavos administravimo paslaugos kainą; Vykdysime vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą administravimo sąnaudų pokyčio stebėseną bei kontrolę.	2020-12-01	Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjas Gytis Vitkus, tel. Nr. 8 615 89 886, el.p.: g.vitkus@pasvalys.lt

3.	Patikslinti Pasvalio rajono savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašą, numatant, kad:	Parengta Pasvalio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų nuomos administravimo paslaugų techninė specifikacija. Šiuo metu ruošiami pirkimo dokumentai Pasvalio rajono savivaldybės nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų nuomos administravimo paslaugoms įsigyti. Pirkimą Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje numatoma paskelbti iki 2020 m. liepos 31 d. Patikslinsime Pasvalio rajono savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašą	2020-12-31	Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjas Gytis Vitkus, tel.: 8 615 89 886, el.p.: g.vitkus@pasvalys.lt
	<ul style="list-style-type: none"> lėšos už savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomą būtų apskaitomos Savivaldybės biudžete; 	Įvykus Pasvalio rajono savivaldybės nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų nuomos administravimo paslaugoms įsigyti paslaugos pirkimui bus pasirašyta nauja sutartis. Po sutarties pasirašymo, lėšas apskaitysime Savivaldybės biudžete.	2020-12-31	Apskaitos skyriaus vedėja Vitalija Motiejūnienė, tel. Nr. 8 451 54111 El. p.: v.motiejuniene@pasvalys.lt Finansų skyriaus vedėja Dalė Petrėnienė, tel. Nr. 8 451 54104 El. p.: d.petreniene@pasvalys.lt
	<ul style="list-style-type: none"> nuomininkams laiku nesumokėjus nuomos mokesčio būtų skaičiuojami nustatyto dydžio delspinigiai. 	Sutartyje numatysime, kad laiku nesumokėjus nuomos mokesčio būtų skaičiuojami nustatyto dydžio delspinigiai	2020-12-31	Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjas Gytis Vitkus, tel.: 8 615 89 886, el.p.: g.vitkus@pasvalys.lt
4.	Numatyti papildomas kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad:			

	<ul style="list-style-type: none"> Savivaldybės skola nedidėtų. 	2020 metais susidarius sudėtingai finansinei situacijai dėl koronaviruso (COVID-19) plitimo (savivaldybė negauna planuotų pajamų) kontroliuojame ir nuolat stebime, kad nedidėtų įstaigų išsiskolinimas. Pasvalio rajono savivaldybės administracija 2020-06-29 pilnai atsiskaitė (kompensavo) su UAB „Pasvalio autobusų parkas“ už nuostolingus maršrutus.	Pasibaigus ketvirčiui per 15 d.	Finansų skyriaus vedėja Dalė Petrėnienė, tel. Nr. 8 451 54104 El. p.: d.petreniene@pasvalys.lt
	<ul style="list-style-type: none"> valstybės biudžeto lėšos, skirtos savivaldybei deleguotų funkcijų vykdymui, būtų naudojamos efektyviai, neviršijant patvirtintų asignavimų. 	Derindami ir tvirtindami švietimo įstaigų ugdymo planus vertinsime jų finansinį pagrįstumą, atsižvelgsime į įstaigai skiriamas mokymo lėšas	Iki einamųjų metų rugsėjo 30 d.	Švietimo ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė Virginija Bajoriūnaitė, tel. Nr. 8 451 54062, el. p.: v.bajoriunaite@pasvalys.lt Finansų skyriaus vedėja Dalė Petrėnienė, tel. Nr. 8 451 54104 El. p.: d.petreniene@pasvalys.lt
5.	Išanalizuoti Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos išsiskolinimų deleguotoms funkcijoms vykdyti susidarymo ir jų augimo priežastis, imtis priemonių skolų likvidavimui ir nuolat kontroliuoti, kad išlaidos neviršytų patvirtintų asignavimų.	Įpareigosime Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos administraciją parengti mokymo lėšų išsiskolinimo likvidavimo planą Prieš derinant 2020-2021 m. m. ugdymo planą suorganizuoti išplėstinį savivaldybės specialistų ir gimnazijos administracijos Ugdymo plano aptarimą skiriant didelį dėmesį į fiskalinės drausmės klausimams	2020-08-01 2020-09-30	Švietimo ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė Virginija Bajoriūnaitė, tel. Nr. 8 451 54062, el. p.: v.bajoriunaite@pasvalys.lt

6.	Siekiant mažinti įstaigų valdymo išlaidas, patvirtinti pareigybių skaičiaus nustatymo kriterijus ir periodiškai atlikti pareigybių skaičiaus pagrįstumo vertinimą įstaigose.	Parengsime raštą įstaigoms (struktūriniams padaliniams) ir rekomenduosime vadovams ne rečiau kaip kartą per metus (prireikus – dažniau), vadovaujantis valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų ar savivaldybės biudžeto pareigybių poreikio valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose nustatymo kriterijais, įvertinti pareigybių poreikį vadovaujamoje įstaigoje (padalinyje) ir prirėikus steigti ar inicijuoti naujų pareigybių steigimą arba panaikinti esamas pareigybes ir inicijuoti atitinkamo teisės akto (Savivaldybės tarybos sprendimo, Administracijos direktoriaus įsakymo) keitimą.*	2020-12-31 *	Juridinio ir personalo skyriaus vyriausioji specialistė Virginija Gesevičienė, tel. 8 451 54 120, el. p. v.geseviciene@pasvalys.lt
7.	Siekiant racionalaus, efektyvaus ir teisėto biudžeto lėšų panaudojimo, užtikrinti, kad darbuotojai atliktų jų pareigybių aprašymuose nustatytas tiesiogines funkcijas, neskiriamt priemokų už šių funkcijų vykdymą kitiems darbuotojams.	Parengsime raštą ir supažindinsime įstaigų, struktūrinių (struktūrinių teritorinių) padalinių vadovus su pateikta rekomendacija.*	2020-12-31 *	Juridinio ir personalo skyriaus vyriausioji specialistė Virginija Gesevičienė, tel. 8 451 54 120, el. p. v.geseviciene@pasvalys.lt

****Pastaba. Kontrolės ir audito tarnybos vertinimu, priemonė nėra efektyvi, šia priemone rekomendacijos tikslai nebus pasiekti, o pateiktos priemonės įgyvendinimo terminas neracionalus ir logiškai nepagrįstas.***

Audituotoms įstaigoms veiklos ataskaitose ir raštuose teiktos rekomendacijos dėl nustatytų pažeidimų ir neatitikimų šiame rekomendacijų įgyvendinimo plane neteikiamos.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji patarėja

Ilma Paliukėnaitė

PRIEDAI

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą 1 priedas

AUDITO APIMTYS IR METODAI

Audito tikslai:

- įvertinti 2019 metų Savivaldybės biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų teisingumą ir atitikimą teisės aktų reikalavimams, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą;
- pareikšti nepriklausomas nuomones dėl 2019 metų konsoliduotųjų finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių;
- pareikšti nepriklausomas nuomones dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotos konsoliduotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	<p>Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys: Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 duomenis; Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; Pinigų srautų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.</p> <p>Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos ataskaitos už 2019 metus: Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav.); Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.); Aiškinamasis raštas; Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav. metinė).</p>
2019 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų,	2019 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 78 089,41

įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	tūkst. Eur, pabaigoje – 86 318,94 tūkst. Eur.
2019 m. gautos pajamos ir patirtos išlaidos bei sąnaudos	Savivaldybė gavo 44 393,67 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 43 609,63 tūkst. Eur sąnaudų. Savivaldybės pagrindinės veiklos rezultatas teigiamas – pajamos viršijo sąnaudas 673,42 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžetas gavo 32 196,4 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 31 550,0 tūkst. Eur išlaidų.
2019 m. Savivaldybės skolos duomenys	Savivaldybės skola, 2019 metų pradžioje buvo 3 350,5 tūkst. Eur pabaigoje – 3 490,2 tūkst. Eur. Paskolų likutis metų pradžioje sudarė 2 692,8 tūkst. Eur, metų pabaigoje – 2 686,3 tūkst. Eur.
Savivaldybės biudžeto asignavimų suma, kurią valdė asignavimų valdytojas (asignavimų valdytojo konsoliduojamų subjektų grupė) audituojamais metais	Savivaldybės biudžeto asignavimų suma 2019 metais yra 32 292,7 tūkst. Eur (planas su patikslinimais).
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos	Audito metu vertinome 31 viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2019 metų Savivaldybės KFAR duomenis ir 40 asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu sudaryto 2019 metų Savivaldybės BVAR duomenis. Į Savivaldybė KFAR konsoliduojami 28 biudžetinių įstaigų, 1 fondo (Iždo) ir 2 sveikatos priežiūros įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniai. Savivaldybės BVAR sudaromas konsolidavus 28 biudžetinių įstaigų, 11 seniūnijų, Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus biudžeto vykdymo ataskaitas.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Auditas atliktas:	<ul style="list-style-type: none"> pagal Valstybinio audito reikalavimus⁶⁴, Tarptautinius audito standartus⁶⁵. siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės 2019 m. konsoliduotuose finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, kad konsoliduotame finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti duomenys teisingai parodo grupės finansinius rezultatus, visais atžvilgiais išsamiai ir teisingai atspindi grupės turta, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turta, pinigų srautus ir nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžetas vykdytas laikantis teisės aktų, Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių, netikrinome visų grupės subjektų (100 proc.) ataskaitų

⁶⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais);

⁶⁵ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>);

	<p>rinkinių duomenų, kuriais naudojantis buvo pateikiama informacija konsolidavimui.</p> <p>Audito metu atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, audito procedūros atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.</p> <p>Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės KFAR ir BVAR nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atsirinkome subjektus (žr. 2 priedą), kuriuose atlikome audito procedūras reikšmingose ir rizikingose srityse.</p> <p>Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui, savivaldybės ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku Savivaldybės KFAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinių ataskaitų straipsniams, viršijanti 1 171 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku Savivaldybės BVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 646 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.</p>
<p><i>Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių duomenų</i></p>	
<p>Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika.</p>	<p>Turto srityje nustatėme riziką:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užregistruotas ne visas / neteisingai užregistruotas turtas, dėl turto priskyrimo tinkamai grupei, amortizacijos ir nusidėvėjimo skaičiavimo, registravimo laiku apskaitoje, vertės tikslinimo, duomenų apie turtą patikimumo, muziejinių vertybių apskaitymo teisingumo, vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant turtą. <p>Įsipareigojimų srityje nustatėme riziką dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įsipareigojimų vertinimo, užregistravimo apskaitoje ir atskleidimo finansinėse ataskaitose bei vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant įsipareigojimus, duomenų apie įsipareigojimus patikimumo. <p>Pajamų srityje nustatėme riziką dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pajamų priskyrimo teisingam laikotarpiui, teisingo pagrindinės ir kitos veiklos pajamų grupavimo, duomenų apie pajamas patikimumo. <p>Sąnaudų srityje nustatėme riziką dėl</p> <ul style="list-style-type: none"> • dėl atostogų rezervo apskaitos; sąnaudų priskyrimo teisingam laikotarpiui, teisingo sąnaudų grupavimo. <p>Ataskaitų sudarymo srityje nustatėme rizikas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal VSAFAS privaloma informacija (Savivaldybės KFAR); • kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal teisės aktų reikalavimus privaloma informacija (Savivaldybės BVAR). <p>Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • turtas; • ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai; • pajamos;

	<ul style="list-style-type: none"> • darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos; • kitos (ne darbo užmokesčio) sąnaudos;
Sritis, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Atliekant Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų auditą, vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.
Turto sritis	Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą bei dalyje jų atlikome faktinį turto buvimo patikrinimą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto išsigijimo, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Įsipareigojimų sritis	Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Pajamų sritis	Įvertinome gautinų pajamų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertinome: sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; registravimą tinkamose sąnaudų sąskaitose; atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Savivaldybės biudžeto pajamų sritis	Biudžeto pajamos (mokesčių, dotacijų ir kitos pajamos). Vertiname, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje: teisingai atvaizduoti biudžeto pajamų plano duomenys; ar teisingai atvaizduotos gautų mokesčių sumos.
Savivaldybės biudžeto išlaidų sritis	Biudžeto išlaidos (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, einamojo remonto, komunalinių paslaugų, prekių ir kitų paslaugų, socialinių išmokų (pašalpų), kitų išlaidų einamiesiems tikslams, ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir išsigijimo, išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo). Vertiname, ar biudžeto išlaidos priskirtos tinkamiems straipsniams.
Bendras ataskaitų rinkinio ir konsolidavimo proceso vertinimas	Patikrinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą. Patikrinome konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.

<p>Kiti dalykai</p>	<p>Nepriklausomų auditorių audituoti viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų ir savivaldybės kontroliuojamų uždaryjū akcinių bendrovių rinkiniai patvirtinti Savivaldybės tarybos sprendimais.</p> <p>UAB „Pasvalio vandenys“ 2019 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko UAB „Audito nauda“ nepriklausomas auditorius, kuris 2020-04-10 auditoriaus išvadoje pareiškė nemodifikuotą nuomonę.</p> <p>UAB „Pasvalio butų ūkis“ 2019 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko Arūno Vitkevičiaus individuali įmonė, nepriklausomas auditorius, kuris 2020-03-16 auditoriaus išvadoje pareiškė nemodifikuotą nuomonę.</p> <p>UAB „Pasvalio autobusų parkas“ 2019 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko UAB „Audito nauda“ nepriklausomas auditorius, kuris 2020-04-10 auditoriaus išvadoje pareiškė nemodifikuotą nuomonę.</p> <p>UAB „Pasvalio knygos“ 2019 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko UAB „Analitika“ nepriklausomas auditorius, kuris 2020-03-31 auditoriaus išvadoje pareiškė <i>sąlyginę</i> nuomonę.</p> <p>VšĮ Pasvalio ligoninė 2019 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko UAB „Audito nauda“ nepriklausomas auditorius, kuris 2020-03-31 auditoriaus išvadoje pareiškė nemodifikuotą nuomonę.</p> <p>VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro 2019 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko UAB „Audito nauda“ nepriklausomas auditorius, kuris 2020-03-31 auditoriaus išvadoje pareiškė nemodifikuotą nuomonę.</p>
<p><i>2019 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo vertinimas</i></p>	
<p>Savivaldybės biudžeto planavimo ir vykdymo srityje</p>	<p>Atlikome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • strateginių veiklos planų, programų ir biudžeto asignavimų atitikimo teisės aktų reikalavimams ir tarpusavyje vertinimą; • panaudotų asignavimų ir pasiektų rezultatų susietumo vertinimą; • vertinome, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų planas patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais; • ar Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita parengta pagal teisės aktų reikalavimus;
<p>Skolinimosi limitų ir skolinimosi procedūrų laikymasis</p>	<p>Savivaldybėje įvertinome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar savivaldybė laikėsi nustatytų skolos, grynojo skolinimosi ir garantijų limitų; • ar savivaldybė laikėsi nustatytų reikalavimų dėl įsiskolinimų (mokėtinų sumų) dydžių; • ar 2019 metais savivaldybės teisėtai prisiėmė skolinius įsipareigojimus, kaip šiuos įsipareigojimus valdė, ar ėmėsi veiksmų trumpalaikiams įsiskolinimams mažinti, ar duomenis apie juos teisingai atskleidė ataskaitose. <p>Konkretūs teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis nurodyti žemiau.</p>
<p><i>Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2019 metais teisėtumo</i></p>	
<p>Atlikus audituojamų subjektų veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika</p>	<p>Savivaldybės biudžeto išlaidų srityje nustatyta rizika dėl neteisėto, neskaidraus ir neracionalaus lėšų naudojimo; netinkamo turto valdymo – savivaldybės kontroliuojamų įmonių valdymo; savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo;</p>

Sritis, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.
<i>Sritis, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros)</i>	
Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sritis	<p>Asignavimų naudojimo srityje vertinti klausimai susiję su išsipareigojimai, vertintos savivaldybės skolos didėjimo priežastys, vertintas asignavimų skirtų deleguotų funkcijų vykdymui panaudojimas ir skolos didėjimo priežastys. Išlaidų srityje nagrinėtas darbo užmokesčio nustatymo, priemonių skyrimo, pareigybių skaičiaus įstaigose pagrįstumas. Pajamų srityje vertinta, kaip laikomasi nuostatų, susijusių su gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio pajamų apskaitymu savivaldybės biudžete, vietinių rinkliavų už atliekų tvarkymą surinkimo kontrolės vykdymas. Turto srityje vertinta, ar Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo kryptys sudaro galimybes spręsti šio turto valdymo problemas, o turtas naudojamas siekiant tenkinti visuomenės interesus.</p> <p>Įstaigose atlikome audito procedūras, įvertinome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis teisės aktais; • ar teisėtai ir pagrįstai skiriamos, apskaičiuojamos priemokos prie darbo užmokesčio; • ar pareigybių skaičius įstaigose pagrįstas; • ar Savivaldybė laikosi Įstatymo nuostatų, nedidinti skolos buvusios ataskaitinių metų pradžioje; • ar į savivaldybės biudžeto pajamas įtraukiamos visos gautos pajamos (tame tarpe gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio pajamos, vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą); • ar vykdoma vietinių rinkliavų už atliekų tvarkymą surinkimo kontrolė; • ar Savivaldybėje nekilnojamojo turto valdymas planuojamas siekiant tenkinti visuomenės interesus; • ar Savivaldybės nekilnojamasis turtas valdomas, naudojamas ir juo disponuojama laikantis turto valdymo principų; • ar Savivaldybė turi informaciją apie valdomą nekilnojamąjį turtą. <p>Konkretūs teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis nurodyti žemiau.</p>
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis	<p>Įstatymai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vietos savivaldos įstatymas; 2. 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas; 3. Biudžeto sandaros įstatymas; 4. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas; 5. Buhalterinės apskaitos įstatymas; 6. Viešųjų pirkimų įstatymas; 7. Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas; 8. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 9. Valstybės tarnybos įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai;

10. Darbo kodeksas ir jį įgyvendinantys teisės aktai;
11. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas ir jį įgyvendinanstys teisės aktai;
12. Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas;
13. Biudžetinių įstaigų įstatymas;
14. Kelių transporto kodeksas;
15. Švietimo įstatymas;
16. Transporto lengvatų įstatymas;
17. Šalpos pensijų įstatymas;
18. Tikslinių kompensacijų įstatymas;

Vyriausybės nutarimai:

19. 2014 m. gruodžio 15 d. Nr. 1435 „Dėl strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo“;
20. 2001 m. gegužės 14 d. Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
21. 1999 m. birželio 3 d. Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“;
22. 2008 m. liepos 16 d. Nr. 730 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“ (su vėlesniais pakeitimais);
23. 2004 m. kovo 26 d. Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
24. 2014 m. lapkričio 5 d. Nr. 1206 „Dėl valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio, valstybinės socialinio draudimo našlių pensijos bazinio dydžio, maksimalios neperskaičiuotos pensijos dydžio ir valstybinių pensijų bazės dydžio patvirtinimo“.
25. 2004 m. kovo 29 d. Nr. 346 „Dėl šalpos pensijų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Įsakymai:

26. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. 1K-022 „Dėl vykdymo ataskaitų“ (su vėlesniais pakeitimais);
27. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
28. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. 1K-019 „Dėl mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus apyskaitos“ (su vėlesniais pakeitimais);
29. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. kovo 17 d. įsakymas Nr. 1K-092 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimą“ (su vėlesniais pakeitimais).
30. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2019 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1K-403 „Dėl 2019 metų konsolidavimo

kalendoriaus patvirtinimo“.

31. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

32. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. 1K-361 „Dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ir skolinių įsipareigojimų ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

33. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS).

Savivaldybės tarybos sprendimai:

34. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 26 d. sprendimas Nr. T1-141 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (redakcija 2016 m. kovo 30 d. sprendimas Nr.T1-49).

35. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 31 d. sprendimas Nr. T1-77 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

36. Kiti savivaldybės biudžeto sudarymą ir vykdymą, turto valdymą ir naudojimą, savivaldybės skolą, viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių sudarymą reglamentuojančius teisės aktus.

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės
2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo
ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto
naudojimą 2 priedas

Viešojo sektoriaus subjektų, kuriuose buvo atliktos Savivaldybės BVAR pagrindinės audito procedūros, sąrašas

- 1 Pasvalio rajono savivaldybės administracija
- 2 Pasvalio miesto seniūnija
- 3 Pasvalio apylinkių seniūnija
- 4 Joniškėlio miesto seniūnija
- 5 Joniškėlio apylinkių seniūnija
- 6 Daujėnų seniūnija
- 7 Krinčino seniūnija
- 8 Vaškų seniūnija
- 9 Saločių seniūnija
- 10 Namišių seniūnija
- 11 Pušaloto seniūnija
- 12 Pumpėnų seniūnija
- 13 Pasvalio sporto mokykla
- 14 Pasvalio krašto muziejus
- 15 Pasvalio socialinių paslaugų centras
- 16 Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla
- 17 Pasvalio specialioji mokykla
- 18 Pasvalio Petro Vileišio gimnazija
- 19 Joniškėlio Gabrielės Petkevičiatės -Bitės gimnazija
- 20 Pasvalio Svalios progimnazija
- 21 Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė taryba
- 22 Vaškų gimnazija
- 23 Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla
- 24 Daujėnų pagrindinė mokykla
- 25 Narteikių mokykla-darželis "Linelis"
- 26 Pasvalio lopšelis-darželis Eglutė
- 27 Savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyrius

Viešojo sektoriaus subjektų, kuriuose buvo atliktos Savivaldybės KFAR pagrindinės audito procedūros, sąrašas

- 1 Pasvalio rajono savivaldybės administracija
- 2 Pasvalio sporto mokykla
- 3 Pasvalio rajono savivaldybės išdas
- 4 Pasvalio socialinių paslaugų centras
- 5 Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla
- 6 Pasvalio Riešuto mokykla
- 7 Pasvalio krašto muziejus
- 8 Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka
- 9 VšĮ Pasvalio ligoninė
- 10 VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą 3 priedas

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai įstaigoms dėl audito rezultatų

Eil. Nr.	Rašto data	Rašto numeris	Viešojo sektoriaus subjekto pavadinimas
Dėl audito metu nustatytų pažeidimų ir neatitikimų			
1	2020-01-10	KS-3	VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras
2	2020-02-20	KS-10	UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras
3	2020-04-16	KS-19	BĮ Pasvalio kultūros centras
4	2020-05-04	KS-22	BĮ Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla
5	2020-05-04	KS-23	BĮ Pasvalio Petro Vileišio gimnazija
6	2020-05-04	KS-24	BĮ Joniškėlio G. Petkevičaitės -Bitės gimnazija
7	2020-05-04	KS-25	BĮ Pasvalio Svalis progimnazija
8	2020-05-04	KS-26	BĮ Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
9	2020-05-05	KS-27	BĮ Saločių A.Poškos pagrindinė mokykla
10	2020-05-20	KS-54	BĮ Pasvalio sporto mokykla
11	2020-05-21	KS-55	Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Pasvalio miesto seniūnija
12	2020-05-21	KS-56	BĮ Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“
13	2020-05-21	KS-57	BĮ Pasvalio Petro Vileišio gimnazija
14	2020-05-21	KS-58	BĮ Pasvalio krašto muziejus
15	2020-05-22	KS-59	BĮ Krinčino A.Vienažindžio pagrindinė mokykla
16	2020-06-22	KS-64	BĮ Pasvalio rajono savivaldybės administracija
17	2020-06-30	KS-65	BĮ Pasvalio rajono savivaldybės administracija
18	2020-06-30	KS-66	BĮ Pasvalio sporto mokykla
19	2020-06-30	KS-67	BĮ Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka
20	2020-06-30	KS-68	BĮ Pasvalio socialinių paslaugų centras
21	2020-06-30	KS-69	BĮ Pasvalio krašto muziejus

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą 4 priedas

Duomenys apie neužimtas pareigybes Pasvalio rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose 2019 metais

Įstaigos pavadinimas	Pareigybės pavadinimas	2019-12-31		2019-01-01	
		Neužimtos pareigybės etato dydis	Neužimta etatų iš viso	Neužimtos pareigybės etato dydis	Neužimta etatų iš viso
Savivaldybės administracija	Bendrojo skyriaus ryšių su visuomene specialistas	1	15,2	1	9,25
	Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausiasis specialistas	1		0	
	Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus socialinių išmokų vyriausiasis specialistas	1		0	
	Švietimo ir sporto skyriaus vyriausiasis specialistas	1		0	
	Švietimo ir sporto skyriaus vyriausiasis specialistas (Jaunimo reikalų koordinatorius)	1		0	
	Vietinio ūkio ir plėtros skyriaus vyriausiasis specialistas	1		0	
	Vietinio ūkio ir plėtros skyriaus vyriausiasis specialistas (Savivaldybės vyr. architektas)	1		0	
	Vietinio ūkio ir plėtros skyriaus šilumos energetikos inžinierius	1		0	
	Ūkio ir transporto tarnybos nekvalifikuotas atsitiktinių darbų darbininkas	1		1	
	Joniškėlio apylinkių seniūnijos seniūnas	0		1	
	Joniškėlio miesto seniūnijos seniūno pavaduotojas	1		1	
	Namišių seniūnijos žemės ūkio specialistas	0,5		0	
	Namišių seniūnijos inžinierius energetikas	0,5		0,5	
	Pasvalio miesto seniūnijos kėlimo sunkežimio vairuotojas	1		0	
	Pasvalio miesto seniūnijos inžinierius energetikas	0,2		1	
	Pasvalio miesto seniūnijos kapinių prižiūrėtojas	0		1	
	Pasvalio miesto seniūnijos traktorininkas	0		1	
	Pasvalio miesto seniūnijos elektrikas	0,5		0,5	

	Pumpėnų seniūnijos katilinės sezoninis kūrikas	2		0	
	Pušaloto seniūnijos valytojas	0,5		0	
	Nepatvirtintos pareigybės	0		1,25	
M. Katiliškio viešoji biblioteka	Vyr. Bibliotekininkas	0,75	0,75	0,5	0,50
Pasvalio kultūros centras	Kapelmeisteris	0	4,56	1	2,56
	Jaunimo renginių koordinatorius	0		0,5	
	Folkloristas	0,15		0,15	
	Mėgėjų meno kolektyvo vadovas	0,56		0,56	
	Garso ir šviesos inžinierius	2,15		0,15	
	Administratorius	1,65		0,15	
	Akomponiatorius-koncertmeisteris	0,05		0,05	
Pasvalio Petro Vileišio gimnazija	Psichologas	0,5	5,01	0	0,98
	Gamtos mokslų mokytojo padėjėjas	1		0	
	Mokytojas	3,51		0,98	
Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija	Mokytojas			2,37	2,37
Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla	Logopedas	0,65	0,65	0,65	0,65
Vaškų gimnazija	Mokytojas	0,51	1,51	0,71	1,71
	Priešmokyklinio ugdymo mokytojas	0,1		0,1	
	Psichologas	0,9		0,9	
Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla	Kiemsargis	0	3,06	0,25	6,48
	Valytojas	0		1	
	Skyriaus vedėjas	0		0,5	
	Mokytojo padėjėjas	0		0,75	
	Bibliotekininkas	0		0,25	
	Mokytojas	2,56		3,73	
	Elektrikas	0,5		0	
Pasvalio Svalios progimnazija	Specialusis pedagogas	0	1,41	0,5	2,18
	Kompiuterių inžinierius	0		0,25	
	Laborantas	0		0,25	
	Pedagogai	1,41		1,18	
Krinčino A.Vienažindžio pagrindinė mokykla	Buhalteris	0	4,68	0,5	3,1
	Kompiuterijos inžinierius	0,25		0,25	

	Bibliotekininkas	0,25		0	
	Mokytojas	4,18		2,35	
Pajiešmenų pagrindinė mokykla	Direktorius	0		1	3,57
	Mokytojas	0		2,57	
Daujėnų pagrindinė mokykla	Socialinis pedagogas	0,25	2,35	0,25	2,45
	Psichologas	0,5		0,5	
	Bibliotekininkė	0,5		0,5	
	Mokytojas	1,1		1,2	
Narteikių darželis-mokykla "Linelis"	Auklėtojas	0,25	1,47	0	0,74
	Sąskaitininkas	0,5		0,5	
	Sekretorius	0,5		0	
	Auklėtojo padėjėjas	0,1		0	
	Mokytojas	0,12		0,24	
Pasvalio sporto mokykla	Vadybininkas	0	3,26	1	1
	Mokytojas	0,26		0	
	Energetikas	0,5		0	
	Treniruoklių salės instruktorius	0,25		0	
	Budėtojas	1		0	
	Bendrosios praktikos slaugytojas	0,5		0	
	Darbininkas	0,25		0	
	Sporto instruktorius (gelbėtojas)	0,5		0	
Pasvalio "Riešuto" mokykla	Elektrikas	0	6,07	0,74	6,51
	Masažuotojas	0		0,25	
	Bibliotekininkas	0		0,25	
	Psichologas	0,75		0,25	
	Socialinis darbuotojas	0,5		1	
	Mokytojas	4,82		4,02	
Visuomenės sveikatos biuras	Valytojas	0	1,7	0,5	0,7
	Visuomenės sveikatos specialistas, vykdomasis visuomenės sveikatos priežiūrą mokyklose	0,8		0	
	Vairuotojas	0,2		0,2	
	Kineziterapeutas	0,2		0	
	Burnos higienistas	0,5		0	
Socialinių paslaugų centras	Socialinis darbuotojas	0	0	4	5

	Vairuotojas	0		1	
Pasvalio lopšelis darželis "Eglutė"	Kūno kultūros pedagogas	0	0	0,25	0,25
Grūžių vaikų globos namai	Administratorius	0	0	0,25	0,5
	Vyr. buhalteris	0		0,25	
Viso		51,68	51,68	50,5	50,50
